

نظام آموزشی کنیا

- ۵..... ملاحظات تاریخی
- ۷..... ملاحظات جغرافیایی
- ۸..... ملاحظات سیاسی
- ۹..... ملاحظات اقتصادی
- ۱۰..... ارتباطات
- ۱۰..... جمعیت
- ۱۱..... ملاحظات علمی
- ۱۲..... تاریخچه آموزشی
- ۱۴..... ساختار آموزشی
- ۱۵..... سیاستهای آموزشی
- ۱۷..... آموزش همگانی
- ۱۷..... سیاستهای آموزشی
- ۱۷..... اهداف آموزشی

- سیاستهای آموزشی..... ۱۸
- دستاوردهای آموزشی..... ۲۰
- چالش های اصلی پیش روی نیل به اهداف آموزش همگانی..... ۲۰
- معضلات آموزشی..... ۲۱
- اصلاحات آموزشی..... ۲۲
- سرمایه گذاری آموزشی..... ۲۲
- آموزش پیش دبستانی..... ۲۳
- توسعه برنامه های مراقبتی کودکان (ECCDE)..... ۲۳
- سرمایه گذاری آموزشی..... ۲۴
- نرخ ثبت نام ناخالص..... ۲۵
- آموزش ابتدایی..... ۲۶
- توسعه آموزشی..... ۲۶
- ارتقاء تحصیلی..... ۲۷
- سرمایه گذاری آموزشی..... ۲۷
- آمار تحصیلی..... ۳۰
- آموزش متوسطه..... ۳۲
- سیاستهای آموزشی..... ۳۲
- توسعه آموزشی..... ۳۳
- سرمایه گذاری آموزشی..... ۳۴
- آموزش عالی..... ۳۴
- مقاطع آموزشی..... ۳۴
- مقطع کارشناسی..... ۳۴
- مقطع کارشناسی ارشد..... ۳۵
- مقطع دکتری..... ۳۵
- دانشگاه ها..... ۳۵
- پذیرش تحصیلی..... ۳۶
- پذیرش دانشجویان خارجی..... ۳۶

- ۳۷..... آموزش عالی غیردانشگاهی
- ۳۷..... پذیرش تحصیلی
- ۳۷..... پژوهش و تحقیقات
- ۳۸..... اصلاحات آموزشی و نقش تحقیقات در روند اصلاحات
- ۴۰..... موانع موجود در ارتباط میان تحقیقات آموزشی و سیاستگذاری
- ۴۱..... آموزش معلمان
- ۴۱..... آموزش مربیان مراکز مراقبتی کودکان (ECCD) و معلمان ابتدایی
- ۴۴..... آموزش معلمان متوسطه
- ۴۴..... آموزش اساتید دانشگاهی
- ۴۵..... توسعه آموزشی
- ۴۶..... سرمایه گذاری آموزشی
- ۴۶..... آموزش بزرگسالان
- ۴۶..... سیاستهای آموزشی
- ۴۷..... سرمایه گذاری آموزشی
- ۴۹..... نهادهای مرکزی
- ۴۹..... دستاوردهای آموزشی
- ۴۹..... توسعه آموزشی
- ۵۰..... آموزش فنی و حرفه ای
- ۵۰..... توسعه آموزش مهارتهای پایه
- ۵۱..... سرمایه گذاری آموزشی
- ۵۲..... آموزش زنان
- ۵۴..... توسعه آموزشی
- ۵۴..... سرمایه گذاری آموزشی
- ۵۵..... آموزش استثنایی
- ۵۵..... سیاستهای آموزشی
- ۵۷..... توسعه آموزشی
- ۵۸..... آمار تحصیلی

- ۵۸..... نرخ ثبت نامی دانش آموزان در مدارس ابتدایی استثنائی.
- ۵۹..... سرمایه گذاری آموزشی.
- ۶۱..... آموزش غیر رسمی.
- ۶۱..... آموزش کودکان ایللیاتی و صحراگرد.
- ۶۲..... توسعه آموزشی.
- ۶۳..... سرمایه گذاری آموزشی.
- ۶۴..... معضلات آموزشی.
- ۶۸..... توسعه آموزشی.
- ۷۰..... توسعه آموزشی قرن بیست و یکم.
- ۷۰..... سرمایه گذاری آموزشی.
- ۷۰..... اصول و اهداف آموزشی.
- ۷۱..... مدیریت آموزشی.
- ۷۱..... سیاستهای مدیریتی.
- ۷۲..... نهادهای مرکزی آموزش.
- ۷۳..... نهادهای بین المللی آموزشی.
- ۷۳..... هزینه های آموزشی.
- ۷۳..... سیاستهای تامین هزینه.
- ۷۴..... هزینه های دانشجویی.
- ۷۴..... نهادهای تامین کننده هزینه های آموزشی.

ملاحظات تاریخی

سواحل کنیا در دورانهای دور عمدتاً در تصرف دول خارجی منجمله فنیقیان، مصریان و یونانیان بود. با این حال بر روی هم از تاریخ اوایل سرزمین کنیا اطلاعات جامعی در دست نیست. در قرون هفتم و هشتم میادی تاجران ایرانی و عرب برای حمل و تجارت برده و عاج در سواحل کنیا استقرار یافتند. در اواخر قرن پانزدهم، واسکودوگاما کاشف معروف پرتغالی پای به این سواحل نهاد. در آن زمان تجار چینی و هندی نیز در کنیا حضور داشتند. در قرن شانزدهم، پرتغالیها در سواحل این کشور اعمال قدرت کردند ولی نیروی آنان در قرن هفدهم رو به انحطاط رفت. دولت عمان در اوایل قرن هجدهم قوای پرتغالی مستقر در افریقای شرقی را شکست داد و عربها بار دیگر بر سواحل کنیا مسلط شدند. از اواسط قرن نوزدهم پویش داخلی کنیا با عملیات اشخاصی مانند کراچف واسپیک آغاز گردید. به دنبال توجه اروپائیان به افریقای شرقی، در سال ۱۸۸۶ آلمان و بریتانیا بر سر مناطق تحت نفوذ خود در این ناحیه توافق کردند و سال بعد یک شرکت انگلیسی امتیازی درباریکه ساحلی از سلطان زنگبار (کنیا پس از تجزیه عمان به دو پادشاهی عمان و زنگبار، جزء زنگبار بود) بدست آورد. این شرکت در سال ۱۸۸۸ عنوان شرکت افریقای شرقی بریتانیا را پیدا کرد و امتیازات دیگری از سلطان کسب نمود. در سال ۱۸۹۰ یک توافق قطعی بین بریتانیا و آلمان بوجود آمد و پنج سال بعد دولت بریتانیا، کنیا را ضمن ضمیمه کردن به افریقای شرقی بریتانیا، تحت الحمایه خویش ساخت. در سال ۱۹۰۳ به نخستین بریتانیایی که در کنیا سکنی گزید حدود ۴۰۰،۰۰۰ هکتار از اراضی فلات ثروتمند کشور اعطا گردید و این امر منشاء مهاجرت و هجوم هزاران سفید پوست

دیگر از افریقایی جنوبی و بریتانیا به این سرزمین شد. در سال ۱۹۲۰ تحت الحمایه کنیا جز باریکه ساحلی، تبدیل به مستعمره فرمانگذار مستقیم دولت بریتانیا گردید. سالهای بین دو جنگ جهانی، سالهای پر کشمکش در کنیا بود. اروپائیان و آسیائیه هر دو خواستار نفوذ بیشتر در اداره امور کنیا بودند. بعد از جنگ جهانی دوم، سیاهان کنیا مانند سایر نقاط افریقا از خواب غفلت بیدار شده و به این ترتیب موج استعمار زدایی و استقلال طلبی آغاز گردید. محدودیت سرزمینهای مسکونی قبایل کنیا بخصوص کیکویو، از عوامل آغاز کننده فعالیتهای مبارزان گروه ترور مائوئو از سال ۱۹۵۲ بود. این گروه کارکشتار سفیدهای متجاوز را برعهده داشت و از خواسته های آنان این بود که سیاهان نیز دارای حقوق اجتماعی و سیاسی برابر با اروپائیان در کنیا باشند. پس از آن در ماه مارس سال ۱۹۶۰ برای اولین بار، سه افریقایی به کابینه اداره کننده امور کنیا راه یافتند و در انتخابات فوریه سال بعد برای اولین بار، سیاهان در شورای مقننه حائز اکثریت شدند. قدرت سیاسی افریقائیان بین دو حزب تقسیم شده بود، یکی حزب اتحاد ملی افریقایی کنیا (کانو) و دیگری حزب اتحاد دمکراتیک افریقایی کنیا (کادو). حزب اتحاد ملی که تعداد بیشتری از کرسیها را در دست داشت، نماینده قبیله کیکویو و سایر قبایل بزرگ و خواستار یک دولت مقتدر مرکزی بود و رهبران اصلی اش، جومو کنیاتا و تام مویا بودند. رهبری کادو در دست رونالد لگالا بود. در دوازدهم دسامبر سال ۱۹۶۳، کنیا با نوع حکومت فرمانداری کل مستقل و جومو کنیاتا نخست وزیر این کشور گردید. کنیا در سال ۱۹۶۴ دارای حکومت جمهوری به ریاست کنیاتا گردید. کنیا تا سال ۱۹۷۸ (که درگذشت) رئیس جمهور بود. در اوایل استقلال، کنیا کمکهای اقتصادی و فنی از چین و سپس وامی از بانک جهانی دریافت داشت. در سال ۱۹۶۷، کنیا همراه با تانزانیا و اوگاندا توافق کردند که

یک جامعه تجارتي در ناحیه شرق آفریقا تشکیل دهند و یک بانک توسعه تأسیس کنند. در اواخر دهه ۶۰، دولت کنیا دست به اقداماتی بر علیه هندیان مقیم این کشور که تجارت را عمدتاً در دست داشتند زد و ۲۰،۰۰۰ آسیایی از کنیا اخراج شدند. در سال ۱۹۶۸، معاون رئیس جمهور از مقامش استعفاء نمود و با بنیان نهادن حزب اتحاد خلقی کنیا تبدیل به مخالف اصلی برنامه های کنیاتا شد. وی در سال بعد دستگیر و در سال ۱۹۷۱ آزاد شد. در ماه ژوئیه سال ۱۹۶۹، تام مبوما وزیر اقتصادی و دبیر کل حزب کانو بوسيله یکی از افراد قبیله کیکویو بقتل رسید. اغتشاشاتی بر ضد دولت روی داد و کنیاتا انجمن ملی (مجلس) را منحل کرد و در نوامبر مجدداً بدون رقیب به ریاست جمهوری انتخاب شد. در دهه هفتاد اختلافاتی میان کنیا و همسایگانش به خصوص تانزانیا بروز کرد. در سال ۱۹۷۸ با مرگ کنیاتا، دانیل آراب موی به ریاست جمهوری کشور رسید. در سال ۱۹۸۰، یک موافقتنامه مهم نظامی میان آمریکا و کنیا به امضاء رسید که در نتیجه آن آمریکا دارای یک پایگاه دریایی در بند مومباسا شد.

ملاحظات جغرافیایی

کشور کنیا، کشور گوناگون‌گونیهای عظیمی است که از چشم اندازهای طبیعی پوشیده از کوههای برف گرفته تا صحرا و نخلستانهای مملو از درخت خرما برخوردار است. این کشور با ۶۴۶،۵۸۲ کیلومتر مربع وسعت (چهل و چهارمین کشور جهان) در نیمکره شرقی قاره آفریقا (خط استوا از آن می گذرد)، در شرق قاره آفریقا، در کنار اقیانوس هند و در همسایگی کشورهای سومالی در شرق، اتیوپی در شمال، سودان در شمال غربی، اوگاندا در غرب و تانزانیا در جنوب واقع شده است. دره نشستی بزرگ در امتداد شمال به

جنوب ارتفاعات شرق و جنوب شرقی کنیا را دو قسمت می کند. قسمت اعظم آن بخصوص در شمال شامل نواحی خشک بوده و از رودهای آن می توان تانا، آنتی و گالانا را نام برد. جنگلهای آن عمدتاً در نواحی کناره ای و اطراف دریاچه ویکتوریا واقع شده و دارای دریاچه های فراوانی می باشد. آب و هوای آن نسبتاً گرم و مرطوب و در نواحی شمالی گرم و خشک است. بلندترین نقطه آن کوه کنیا با ۱۹۹۹، ۵ متر ارتفاع طولیترین رود، تانا (۷۰۸ کیلومتر)، و دریاچه رودلف (۶، ۳۸۰ کیلومتر مربع) وسیعترین دریاچه (داخلی) آن می باشد.

ملاحظات سیاسی

کشور کنیا از جمله کشورهای با ثبات سیاسی قاره آفریقا است که تنها دو رئیس جمهور از زمان استقلال کشور طی سال ۱۹۶۳ به ریاست کشور منصوب گردیده و تنها یک کودتا در آن به وقوع پیوسته است. طی سال ۱۹۹۳، با برگزاری انتخابات چند حزبی، حزب KANU به قدرت رسیده و دیگر گروههای مخالف، از صحنه قدرت کنار رفتند. حکومت کنیا جمهوری است. قوه مقننه از یک مجلس قانونگذاری به نام مجلس ملی از ۱۵۸ نماینده انتخابی و ۱۲ نماینده انتصابی رئیس جمهور بمدت ۵ سال تشکیل یافته است. قانون اساسی موجود در سال ۱۹۶۴ تدوین شده و در سال ۱۹۶۹ مورد تجدید نظر قرار گرفته است. براساس آخرین تقسیمات کشوری کنیا از ۸ استان تشکیل گردیده که زیر نظر دولت مرکزی اداره می گردد. فعالیت احزاب در کنیا محدود بوده و حزب مهم آن حزب اتحاد ملی افریقایی کنیا (کانو) است. کنیا در سال ۱۹۶۳ از انگلستان مستقل شده و روز ملی آن دوازدهم سپتامبر است. در سال ۱۹۶۳ به عضویت

سازمان ملل درآمده و علاوه بر آن در سازمانهای ملل، مشترک المنافع، سازمان وحدت افریقا، کشورهای غیرمتعهد، سی سی دی، فائو، گات، یا آ، بانک جهانی، ایکائو، آیدا، ایفک، ایلو، ایمکو، ایمف، ایتو، اواسی دی، یونسکو، یوپو، و هو، و مو، آکپ و سازمان کشورهای (حوزه رود) نیز عضویت دارد.

ملاحظات اقتصادی

از جمله مهمترین صنایع کشور میتوان از صنایع تولید کشاورزی (چوب، کاغذ)، نساجی، غذایی، سیمان، تصفیه نفت و صنایع شیمیایی نام برد. گندم، قهوه، چای، مرکبات، پنبه، میوه جات، دام، گوشت و لبنیات، پشم، ذرت و ارزن نیز مهمترین محصولات کشاورزی و دامپروری کنیا را تشکیل می دهند. سرانه زمین مزروعی برای هر نفر بالغ بر ۰/۱۲ هکتار می باشد.

تولید سالانه گوشت گاو ۱۴۵،۰۰۰ تن، گوشت گوسفند ۳۱،۰۰۰ تن و صید ماهی ۳۹،۰۰۰ تن

(۱۹۷۸) می باشد. از جمله معادن مهم کنیا نیز میتوان از معادن طلا، نقره، سنگ آهک، منیزیت، نمک،

باریت، میکا، و مس نام برد. نیروی کار کشور بالغ بر ۵،۴۰۰،۰۰۰ نفر است که ۱۳٪ آن در صنایع و

۸۶٪ در بخش کشاورزی مشغول به فعالیت می باشند. واحد پول کنیا، شیلینگ کنیا (Kasha) معادل ۱۰۰

نست است که هر ۷/۶۹ واحد آن معادل یک دلار است. میزان تولید ناخالص ملی در سال ۱۹۷۹ حدود

۶/۰۴ میلیارد دلار بوده (درآمد سرانه ۳۳۷ دلار) که ۲۰٪ آن از صنایع و معادن و ۳۱٪ از کشاورزی

بدست می آید. نرخ سالانه رشد تولید ناخالص ملی حدود ۰/۹٪ است. درآمد بودجه ملی در سال ۱۹۸۰

بالغ بر ۱/۶۹ میلیارد دلار و هزینه های آن معادل ۱/۸۷ میلیارد دلار بوده است. واردات کنیا در سال

۱۹۸۰ حدود ۲/۳ میلیارد دلار بوده که عمدتاً بر ماشین آلات، وسائط نقلیه، مواد شیمیایی، پارچه و دارو مشتمل گردیده و از کشورهای انگلستان (۲۲٪)، آلمان (۱۳٪)، ژاپن (۱۰٪) و ایران (۷٪) وارد می‌گردد.

میزان صادرات این کشور حدود ۱/۳ میلیارد دلار است که بر قهوه، چای، گوشت، چوب و موز مشتمل می‌گردد که عمدتاً به کشورهای انگلستان (۱۴٪)، آلمان (۱۴٪)، اوگاندا (۱۰٪) و هلند (۶٪) صادر می‌گردد. در حال حاضر بانک جهانی نظارت دقیقی بر ساختار اقتصادی کنیا دارد، از این روی، اقتصاد این کشور بتدریج توسعه یافته و و به جلو حرکت می‌کند.

ارتباطات

سالانه حدود ۴۰۸،۰۰۰ توریست از این کشور دیدن می‌کنند. ارتباطات کنیا دولتی است.

طبق آمار سال ۱۹۷۷، تعداد ۱۸ فرستنده رادیویی و ۴ فرستنده تلویزیونی و ۵۲۵،۰۰۰ گیرنده رادیویی و ۶۰،۰۰۰ گیرنده تلویزیونی و همچنین در ۱۹۷۸ تعداد ۱۴۳،۸۰۰ شماره تلفن مورد استفاده بوده است. بطور متوسط ۳ نشریه روزانه با تیراژی حدود ۱۷۰،۰۰۰ و سرانه ۱۲ روزنامه برای هزار نفر (۱۹۷۸) منتشر می‌شود. مقیاس مورد استفاده سیستم متریک و انگلیسی می‌باشد.

جمعیت

طبق آمار سال ۲۰۰۳ جمعیت کنیا بر ۳۱،۰۱۲،۰۰۰ نفر (چهل و سومین کشور جهان) بوده و تراکم جمعیت ۲۸/۱ نفر در کیلومتر مربع می‌باشد. ۱۴٪ مردم کشور ساکن شهرها بوده و پرجمعیت‌ترین شهر آن (نایروبی) حدود ۵٪ جمعیت کشور را تشکیل می‌دهد. ۳/۴٪ جمعیت کشور در کوهستانهای مرکزی)

۵۰۵۰۰ - ۹۰۰۰۰ پایی)، اطراف سواحل دریاچه ویکتوریا و در طول باریکه کناری جنوب مومبا سا به لامو، متمرکز شده اند.

از لحاظ توزیع سنی ۴۰٪ جمعیت را افراد کمتر از ۱۴ سال، ۲٪/۴۶٪ را افراد ۱۵ تا ۵۹ سال و ۴٪/۵۰٪

جمعیت را افراد کمتر از ۱۴ سال تشکیل داده و متوسط عمر مردان ۴۷ و زنان ۵۱/۲ سال است. در کنیا میزان تولد ۴۸ در هزار، میزان و نرخ مرگ و میر ۱۴ در هزار و رشد جمعیت ۳/۲۷٪ است.

نرخ مرگ و میر کودکان نیز ۵۱/۴ نفر در هر هزار نوزاد می باشد. نژاد اصلی مردم سیاه است. از جمله

قبایل عمده کشور میتوان از کیکویو (۲۰٪)، لوئو (۱۵٪)، لوهیا (۱۴٪)، بالهیا (۱۳٪) و کامبا (۱۱٪)، آسیائها، اروپائها و عربها نیز ۲٪ جمعیت کشور را شامل می شوند.

۵۹٪ مردم آن مسیحی (۳۷٪ پروتستان، ۲۲٪ کاتولیک)، ۷٪ مسلمان و بقیه عمدتاً آئیمیسست

هستند. زبانهای رسمی آن انگلیسی و سواحلی است و خط رایج لاتین است. پایتخت کشور شهر

نایروبی، پرجمعیت ترین شهر کشور به شمار می آید. از جمله دیگر شهرهای پرجمعیت کشور میتوان از شهرهای مومباسا، کیسومو، ناکورو و الدورت نام برد.

ملاحظات علمی

- نرخ حضور دختران در مدارس ابتدایی : ۴۹ درصد
- نرخ معلمان زن مدارس ابتدایی : ۴۰ درصد
- نرخ مدارس ابتدایی : ۸۶ مدرسه

- نرخ مدارس مقدماتی متوسطه : ۵۷ مدرسه
- نرخ مدارس تکمیلی متوسطه : ۱۰۲ مدرسه
- نرخ حضور دانش آموزان پسر در مدارس مقدماتی متوسطه : ۸۹ درصد
- نرخ دانش آموزان دختر محلی : ۷۹ در هر ۱۰ هزار زن
- نرخ کل دانش آموزان دختر : ۳۹ درصد

طبق آمار بدست آمده در سال ۱۹۶۳ ، نرخ ثبت نامی دانش آموزان مدارس ابتدایی بر ۹۰۰ / ۰۰۰ نفر و دانشجویان مراکز آموزش عالی بر ۳۰ / ۰۰۰ نفر بالغ می گردید و این در حالیست که در سال ۱۹۸۰ نرخ ثبت نامی دانش آموزان مدارس ابتدایی بر ۳ / ۹ میلیون و نرخ ثبت نامی دانشجویان در مراکز آموزش عالی بر ۴۰۰ هزار نفر بالغ گردید که این رقم خود نشان دهنده رشد ۹ تا ۱۶ / ۵ درصدی است. طبق مطالعات بانک جهانی طی سال ۱۹۹۴، آموزش ابتدایی از افزایش ۱۸ درصدی، آموزش متوسطه از افزایش ۱۳ درصدی و آموزش عالی از افزایش کمتر از ۱۰ درصد برخوردار بوده است. مطالعات فوق همچنین بر کاهش هزینه های عمومی مقاطع مقدماتی آموزش و عدم ارائه و استقبال پیگیری بخش خصوصی کشور از سرمایه گذاری در آموزش عالی تاکید دارد.

تاریخچه آموزشی

تاریخچه آموزش در کشور کنیا به دوره پیش از استقلال کشور باز می گردد. از جمله نقاط برجسته

آموزش در آن اثنا میتوان به موارد ذیل اشاره نمود :

- اهمیت کسب مهارت های پایه آموزشی نظیر خواندن، نوشتن و ریاضیات در پایین ترین سطح

آموزش

- گفتنی است که در آن زمان؛ هیچ گونه تلاشی جهت جلب رضایت افراد بومی صورت نگرفت.
- هدایت سیستم آموزشی توسط مبلغین مذهبی
- رقابتی بودن سیستم گزینش معلم
- در آن اثنا، سیستم گزینشی معلمین بسیار سخت و رقابتی بود، به نحویکه معلمین برخوردار از معلومات و تواناییهای کمتر در مدارس ابتدایی و سطوح پایین تر دفتری و معلمین نمونه در مدارس متوسطه جذب می شدند.

- معرفی آموزش متوسطه به عنوان مجوزاستخدام در نهادهای دولتی نظیر بانکداری یا صنعت
- برخورداری دانش آموزان کنیایی از الگوهای همسان انگلیسی و سیستم امتحان مبتنی بر الگوهای

خارجی

- تمایل شدید دانش آموزان در گرایش به رشته های هنری - کتابخانه ای
- تاکید اهمیت بر آموزش علوم ظرف ۲ سال نهایی آموزش متوسطه
- برقراری امکان ادامه تحصیلات عالی تنها برای ۲ تا ۳ درصد از شهروندان کنیایی
- تامین هزینه های آموزش ابتدایی و مقدماتی متوسطه توسط والدین دانش آموزان
- اعطای بورسیه های تحصیلی سخاوتمندانه به دانش آموزان مقطع متوسطه
- ارائه آموزش دانشگاهی رایگان تا اوایل دهه ۱۹۷۰

- ارتباط مستقیم سرعت رشد آموزش با سرعت چشمگیر محصولات محلی تا سقف ۸٪ طی دهه ۱۹۶۰
- عدم پاسخگویی به فرصت های استخدامی و شغلی با وجود افزایش جمعیت کشور از یک سو و افزایش نرخ افراد تحصیل کرده از سوی دیگر
- اتخاذ تصمیمات سیاسی در جهت افزایش تعداد دانشگاهها به واسطه افزایش نرخ تقاضای عمومی
- جایگزینی موسسات کوچک آموزش عالی با دانشگاههای بزرگ
- گفتنی است که متعاقب اتخاذ چنین سیاستی، دانشگاه های برخوردار از تنها ۵۰۰ دانشجو طی سال ۱۹۷۰ به جذب ۴۱ هزار دانشجو طی سال ۱۹۹۵ مبادرت نمودند.
- افزایش نرخ هزینه های دولتی تا سقف ۳۵ درصد کل هزینه ها
- افزایش نرخ فارغ التحصیلان دانشگاهها و مدارس متوسطه و عدم توانایی اقتصاد کشور جهت جذب کلیه نیروهای آموزش دیده
- وجود تعداد زیادی از رشته های تحصیلی بین رشته ای مورد علاقه دانشجویان در دانشگاهها
- وجود تضاد گسترده میان بازار کار و رشته های دانشگاهی
- بروز افت شدید کیفیت آموزشی و کاهش تاثیر آموزش

ساختار آموزشی

سیستم آموزش کشور کنیا، منطبق بر سیستم آموزشی کشور انگلستان است.

در حال حاضر، سیستم آموزشی کشور بر سیستم ۴:۴:۸ (آموزش ۸ ساله ابتدایی با گواهینامه پایان دوره تحت عنوان گواهینامه کنیایی آموزش ابتدایی (KCPE)، آموزش ۴ ساله متوسطه با گواهینامه پایان دوره تحت عنوان گواهینامه (KCSE) و آموزش ۴ ساله دانشگاهی، استوار می باشد. به طور کلی میتوان ساختار نظام آموزش پیش دانشگاهی کنیا را به شرح ذیل خلاصه نمود :

آموزش پیش دانشگاهی

آموزش پایه

رده سنی آغاز دوره : ۶ سال

رده سنی اتمام دوره : ۱۴ سال

آموزش ابتدایی

رده سنی آغاز دوره : ۶ سال

رده سنی اتمام دوره : ۱۴ سال

مدت کل دوره : ۸ سال

مدرک اعطایی : گواهینامه آموزش ابتدایی کنیا (KCPE)

آموزش متوسطه

رده سنی آغاز دوره : ۱۴ سال

رده سنی اتمام دوره : ۱۸ سال

مدت کل دوره : ۴ سال

مدرک اعطایی : گواهینامه دیپلم متوسطه

سیاستهای آموزشی

از جمله مهمترین سیاستهای آموزشی کشور کنیا می توان به موارد ذیل اشاره نمود :

۱- تغییر طرز تفکر شهروندان کنیایی از دوران کودکی مبنی بر توجه به آموزش به منظور ارتقاء

زندگی و نه احراز موقعیتهای مناسب شغلی

القاء این طرز تفکر که فرد با ادامه تحصیل خود درصدد توسعه جامعه و نه به انفعال کشاندن آن است

با کاهش نرخ استخدام ثابت افراد در نهادهای دولتی و گسترش ارتباطات داخلی انسانی و اعطای مسئولیت

و آزادی بیشتر به آنان دیگر سیاست اصلی حوزه آموزش کنیا به شمار می آید، چراکه با استخدام ثابت افراد

در نهادهای دولتی این فرهنگ تقویت می گردد که با فروش مهارت های فردی به فرد نیازمند چنین مهارت

هایی، فرد ماهر از اختیار عمل در روند فروش مهارت خود به بهترین قیمت برخوردار گردیده و قدرت

بروز مهارتهای خلاقه به واسطه عدم نیازمندی افراد از میان می رود. مطابق چنین سناریویی، سیستم آموزشی

مناسب باید بر اساس مهارت های مناسب افراد برای زندگی تدوین گردیده و اشخاص به راحتی قادر به بیان

افکار و احساسات خود(انتخاب زبان ارتباطی) باشند.

۲- برخورداری کلیه شهروندان کنیایی از درک بالایی از نوشتن و خواندن و زبان و ریاضیات

۳- تعمیق درک شهروندان کنیایی نسبت به محیط زیست، جامعه، تاریخ، سیاست، فرهنگ و دین به

واسطه حضور مستمر آنان در فضاهای آموزشی

۴- بهره گیری از امکانات تکنولوژیک هرچند ابتدایی درحوزه آموزش درجهت نیل به توسعه و

آرمانهای ملی

لازم به ذکر است که با وجود عدم صدور مجوز بهره گیری از امکانات عادی تکنولوژیک آموزشی

نظیر استفاده از ماشین حساب در تعداد زیادی از مدارس کشور، استفاده از کامپیوتر و دیگر امکانات

تکنولوژیک در مراکز آموزشی کشور، دور از ذهن به نظر می رسد.

۵- سازگاری توسعه تکنولوژیک با عملکرد مراکز آموزشی کشور

۶- کسب استانداردهای آموزشی بهتر و برطرف سازی کمبود اقدامات حمایتی از کودکان آسیب دیده

۷- ارائه دوره های آموزشی تعدیل یافته برای پسران و دختران غنایی

۸- تضمین فراهم سازی حداقل آموزش پایه برای کلیه شهروندان کنیایی

۹- برطرف کردن مشکلات اقتصادی و نرخ ثابت بیکاری تا ۳۰ الی ۴۵٪

آموزش همگانی

سیاستهای آموزشی

ازجمله مهمترین استراتژیهای آموزش همگانی EFA، افزایش نرخ حضور دانش آموزان کنیایی در مراکز

آموزش متوسطه می باشد. از جمله اقداماتی که جهت نیل به این هدف صورت پذیرفته است می توان به

افزایش نرخ تاسیس مراکز آموزش متوسطه از ۶۱۸۵۰۰ طی سال ۱۹۹۰ به بیش از ۷۰۰ ۵۰۰ مرکز طی

سال ۱۹۹۸ و تحت پوشش قرار دادن ۲۹٪ از جمعیت واجد شرایط رده های سنی ۱۷-

۱۴ سال (۳,۰۲۳,۰۰۰ نفر) در این مراکز اشاره نمود. نرخ ثبت نامی دانش آموزان پسر در مدارس متوسطه نسبت به دختران، از رشد چشمگیری برخوردار بوده است.

اهداف آموزشی

مطابق گزارش ارزیابی سال ۲۰۰۰، آموزش همگانی بر تامین موقعیتهای آموزشی و تربیتی دولت کنیا از زمان استقلال کشور طی سال ۱۹۶۳ مبادرت نموده است. به عبارت کلی تر می توان گفت که از آموزش همگانی به عنوان ابزار مهمی در جهت توسعه اجتماعی- اقتصادی و سیاسی کشور یاد می گردد. همچنین اکنون واضح است که هر گاه موقعیتهای آموزشی برای دختران و زنان آماده می باشد، نتایج بیشتری حاصل می گردد. از این روی، آموزش به عنوان استراتژی اساسی در جهت توسعه کیفیت زندگی شهروندان کنیایی، محسوب می گردد.

سیاستهای آموزشی

همکاری دولت کنیا در کنفرانس جامتین طی سال ۱۹۹۰ و تصویب قانون اعلان آموزش همگانی (EFA) توسط دولت کنیا خود موید بر این مطلب است که دولت کنیا درصدد تامین امکانات آموزش همگانی برای کلیه شهروندان خود می باشد. از جمله مهمترین اقداماتی که در راستای نیل به سیاست آموزش همگانی اتخاذ گردیده است، می توان به موارد ذیل اشاره نمود:

الف- برگزاری کنفرانس ملی آموزش همگانی در کیسومو طی سال ۱۹۹۲

ب- برگزاری سمپوزیوم ملی آموزش دختران در ماچاکوس

از جمله مهمترین اهداف اصلی دو نشست فوق می توان به تجزیه و تحلیل و توصیه مکانیسم کارکردی به منظور برقراری همکاری میان دولت و سایر سازمانها و آژانسها، توصیه مکانیسم اجرای استراتژی های ملی آموزش همگانی، بازبینی آمار تحصیلی دختران و تعیین مناطقی از کشور که نیازمند سرمایه گذاری و توجه بیشتر می باشند. به عبارتی می توان گفت که گزارش ارزیابی آموزش همگانی سال ۲۰۰۰، بر تعهدات و تلاش های دولت کنیا و به مورد اجرا گذاردن چنین تعهداتی به عنوان یک مبنا جهت تقویت تامین آموزش پایه مناسب به عنوان یک نیاز و حق اساسی کلیه کودکان کنیایی، تاکید دارد. از جمله اصلی ترین اهداف ارزیابی آموزش همگانی طی سال ۲۰۰۰ میتوان به بازبینی روندی اشاره نمود که بر چگونگی عملکرد دولت کنیا در نیل به اهداف و تعهدات موافقت شده در گزارش جامتین طی سال ۱۹۹۰ تاکید دارد. از جمله مهمترین این تعهدات می توان به موارد ذیل اشاره نمود:

۱- توسعه مراقبتهای کودکی

۲- دستیابی و تکمیل آموزش ابتدایی تا سال ۲۰۰۰

۳- کاهش ۵۰ درصدی نرخ بی سوادی افراد بزرگسال طی سالهای دهه ۹۰ تا سال ۲۰۰۰ و تاکید

بر سوادآموزی زنان

۴- کسب مهارتهای آموزشی بهینه مبتنی بر سطوح تعریف شده کارآیی تحصیلی

۵- گسترش برنامه های آموزش و پرورش پایه برای افراد بزرگسال و جوانان

۶- اشاعه بهینه علم، مهارت ها و ارزش های مورد نیاز جامعه در جهت نیل به توسعه پایدار

طی ارزیابی سال ۲۰۰۰ آموزش همگانی، آشکار گردید که طی دهه اخیر دولت کنیا به تعهدات خود در قبال اهداف آموزش همگانی عمل کرده است. در این راستا، همچنین دولت و سایر نهادهای دولتی، والدین دانش آموزان، جوامع مستقل، جامعه مدنی، سرمایه گذاران خصوصی، مربیان و معلمان و خیرین حوزه آموزش، به اعمال تلاش هایی در جهت عدم کاهش نرخ ثبت نامی دانش آموزان و بهبود کیفیت و تناسب آموزش و پرورش، مبادرت نموده اند. علاوه بر این، فراخوانی جدید در جهت برقراری همکاریهای گسترده تر میان همکاران فوق به منظور توسعه برنامه های پایدار، تجهیز امکانات بیشتر و اجرای برنامه های آموزشی به وقوع پیوسته است.

دستاوردهای آموزشی

از جمله مهمترین دستاوردهای آموزش همگانی که در راستای اجرای اهداف گزارش جامتین بدست آمده، می توان به موارد ذیل اشاره نمود:

- ۱- توسعه ابتکارات ارائه شده در جهت گسترش آموزش زود هنگام کودکان
- ۲- اجرای طرح های تکمیلی آموزشی در جهت کاهش نرخ بی سوادی بزرگسالان
- ۳- اتخاذ سیاست ها و برنامه های متنوع در جهت توسعه آموزش غیر رسمی
- ۴- افزایش برنامه های آموزش معلمان در راستای کاهش نرخ معلمان تعلیم ندیده مقطع ابتدایی به

کمتر از ۳/۴٪

۵- اتخاذ ابتکاراتی در جهت برقراری همکاری منسجم میان دست اندر کاران اصلی حوزه آموزش)

جوامع مستقل ، سرمایه گذاران شخصی ، سازمان های مذهبی ، جامعه مدنی و نهادهای بین

المللی

۶- اتخاذ ابتکاراتی در جهت افزایش کارآیی داخلی مراکزآموزشی نظیر اجرای برنامه های تغذیه و

بهداشت رایگان، آموزش دختران، حفظ و ابقاء کودکان در مدارس و کاهش فاصله جنسیتی میان

دختران و پسران

۷- اجرای برنامه هایی در جهت توسعه مدیریتی مدارس

چالش های اصلی پیش روی نیل به اهداف آموزش همگانی

از جمله اصلی ترین چالشهای پیش روی نیل به اهداف آموزش همگانی می توان به موارد ذیل اشاره نمود:

الف) افزایش هزینه های آموزشی و برطرف سازی مشکل تامین بودجه حوزه آموزش

ب) ناهماهنگی موجود میان آموزش رسمی و فرصتهای شغلی در بازار کار

ج) ناکارآمدی سیستم آموزشی مدارس نظیر نرخ صعودی ترک تحصیل، کاهش نرخ ثبت نامی و افت

کیفیت آموزش

د) وجود نابرابریهای جنسی و منطقه ای در حوزه آموزش

ذ) نیاز به تقویت روحیه مدیران ، معلمان و کارمندان آموزشی

ن) تاثیر افزایش فقر بر ساختار حوزه آموزش

و) تاثیر بیماری لاعلاج ایدز (HIV) بر حوزه آموزش

ه) دست یابی به تناسب و برابری آموزشی و پرورشی

معضلات آموزشی

طی ارزیابی آموزش همگانی در سال ۲۰۰۰، آشکار گردید که طی دهه گذشته، احیاء آموزش همگانی در کشور کنیا به وقوع پیوسته است. این در حالیست که ناهماهنگی های وسیعی میان اهداف توافق شده کنفرانس جامتین و اجرای واقعی اصول این کنفرانس در کنیا، مشهود می باشد. اگر چه، در طول این دوره گسترش قابل توجهی از امکانات آموزشی مشهود بوده است، اما مسائل عمده ای چون رشد ضعیف اقتصادی، اجرای ناقص برنامه های اصلاح ساختاری و بدهی های بین المللی کشور کنیا به عدم دستیابی قابل قبول این کشور به اهداف آموزش همگانی منجر گردیده است. با این حال میتوان گفت که تعهدات دولت در خصوص فراهم سازی فرصتهای آموزشی برای کودکان کنیایی همچنان به قوت خود باقی است و با افزایش تقاضای عمومی برای برنامه های آموزشی و پرورشی، گسترش می یابد.

اصلاحات آموزشی

از جمله اصلاحات به عمل آمده در راستای نیل به توسعه برنامه های آموزش همگانی میتوان به موارد

ذیل اشاره نمود :

الف) معطوف داشتن توجهات بیشتر بر تعهدات سیاسی و برنامه ریزی دولت در راستای توسعه کامل

رسالت و نظارت بر آموزش و ایجاد اهداف و نشانه های واقع گرایانه تر

ب) توجه بر توسعه منابع انسانی به عنوان هسته اصلی برنامه ریزی آموزشی

ج) گسترش اقدامات حمایتی از قانون برابری جنسیتی در کل سیستم آموزشی کشور

و) به کارگیری مکانیسمهای نظارتی و ارزشیابی تحصیلی متناسب با شاخص های معین مدیریتی

ه) برطرف سازی نیازمندیهای انجمنهای اولیا و مربیان در راستای نیل به اهداف آموزش همگانی)

(EFA)

سرمایه گذاری آموزشی

دولت کنیا با همکاری جوامع مستقل، سازمانهای مذهبی، سرمایه گذاران خصوصی، آژانسهای خیریه

به تلاش مضاعف در جهت سرمایه گذاری در حوزه آموزش مبادرت نموده است.

افزایش اعتبارات آموزشی دولتی وزارت آموزش (MOE) و وزارت توسعه منابع انسانی (HRD) از مبلغ

۶۳۳/۱۰ میلیون پوند کنیایی طی سال ۱۹۹۰/۹۱ به ۲/۳۲۶/۰۱ میلیون پوند کنیایی طی سال ۱۹۹۸/۹۹

، (افزایش ۴ برابری اعتبارات آموزشی نهادهای مذکور) خود مبین این مطلب است.

نرخ پراکندگی سرمایه گذاری دولت در حوزه آموزش و پرورش طی سالهای ۱۹۹۲/۹۳ - ۱۹۹۷/۹۸

	۱۹۹۲/۹۳	۱۹۹۳/۹۴	۱۹۹۴/۹۵	۱۹۹۵/۹۶	۱۹۹۶/۹۷	۱۹۹۷/۹۸
برنامه ریزی آموزشی	۴/۸	۴/۵	۶/۷	۶/۹	۶/۲	۶/۸
آموزش پیش دبستانی	۰/۱	۰/۱	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰
آموزش ابتدایی	۵۶/۳	۵۹/۲	۵۴/۲	۵۳/۹	۵۵/۰	۵۴/۷
آموزش متوسطه	۱۶/۶	۱۶/۷	۲۰/۳	۲۰/۹	۱۷/۰	۲۲/۳
آموزش فنی و حرفه ای	۱/۱	۰/۹	۱/۰	۰/۹	۰/۹	۱/۰
آموزش معلمان	۲/۲	۱/۸	۰/۸	۰/۶	۰/۵	۰/۶
آموزش استثنایی	۰/۹	۰/۹	۰/۱	۰/۲	۰/۲	۰/۲
آموزش پلی تکنیک	۰/۶	۰/۶	۰/۵	۰/۵	۰/۵	۰/۵
آموزش عالی	۱۷/۰	۱۵/۰	۱۶/۰	۱۶/۰	۱۳/۶	۱۳/۶
آموزش متفرقه	۲/۰	۰/۳	۰/۳	۰/۳	۰/۳	۰/۴
درصد کل	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰
نرخ کل	۷۳۴/۱	۹۴۴/۰	۱/۲۴۶/۷	۱/۴۲۸/۲	۱/۵۶۰/۷	۱۶۵۳/۵

آموزش پیش دبستانی

توسعه برنامه های مراقبتی کودکان (ECCDE)

از جمله اقدامات به عمل آمده در راستای نیل به توسعه برنامه های مراقبتی کودکان می توان به موارد

ذیل اشاره نمود :

الف) به کارگیری رویکردهای انتخابی مکمل نظیر احداث مراکز آموزشی سیار

ECCD، مراکز توانبخشی ویژه کودکان، مراکز مراقبتی خانگی، ارائه خدمات ECCD به کودکان

مستقر در بیمارستانها، زندانها و کودکان خیابان گرد

ب) تقویت و ترغیب مشارکت و همکاری کلیه اقشار جامعه در برنامه های آموزشی ویژه کودکان

از طریق انگیزه سازی در والدین کودکان

ج) جلب حمایت سازمانهای فعال ملی و بین المللی به منظور اجرای برنامه های آموزشی - مراقبتی

ویژه کودکان

د) تقویت ارتباطات با سازمان های غیر دولتی، جوامع مستقل و بخش خصوصی در حوزه آموزشی -

مراقبتی کودکان

و) ارائه امکانات بهداشتی و رفاهی به مراکز مراقبتی - آموزشی کودکان

سرمایه گذاری آموزشی

دولت کنیا به روند سرمایه گذاری در حوزه ECCD مبادرت نموده است و این در حالیست که

سرمایه گذاری در این حوزه بسیار کمتر از سایر حوزه های آموزشی بوده است. از این روی، به منظور

گسترش و بسط ECCD، طی سال ۱۹۹۵ دولت کنیا مبادرت به اخذ اعتبار ۲۷/۸ میلیون دلاری از بانک جهانی به منظور تأمین هزینه های مالی خدمات آموزشی حوزه مذکور نمود. گفتنی است که نتیجه اخذ چنین این اعتبار مالی طی سال ۱۹۹۷، مؤثر واقع گردید. در حال حاضر، وجوه مالی بالغ بر ۶/۵٪ کل هزینه های توسعه MOE و HRD به تأمین توسعه بودجه ECCD اختصاص می یابد. علاوه بر این طی سالهای اخیر، حمایت سازمان یونسف در جهت تأمین برنامه های ECCD، افزایش یافته است به نحویکه طی سال ۲۰۰۱، این کمک به بیش از ۴۰۰/۰۰۰ دلار بالغ گردید که انتظار می رود در طول تکمیل طرح عملیاتی، افزایش یابد. سرمایه گذاران خصوصی، نیز در جهت توسعه خدمات ECCD، نگهداری و حفظ امکانات آموزشی، تربیت معلمان پیش دبستانی و طراحی و تدوین موضوعات درسی، به سرمایه گذاریهای کلانی مبادرت نموده اند.

نرخ ثبت نام ناخالص

دولت کنیا بر آن است تا نرخ ثبت نام ناخالص (GER) را از ۳۵٪ طی سال ۱۹۹۹ به ۶۵٪ طی سال ۲۰۰۳ افزایش دهد. اگر چه برنامه های بسیاری در این زمینه صورت گرفته است، اما نرخ ناخالص ثبت نامی کودکان در مراکز مراقبتی با میانگین ۳۴٪، همچنان ثابت باقی مانده است.

نرخ ثبت نام ناخالص (GER) برنامه های مراقبتی کودکان بر مبنای جنسیت طی سالهای ۱۹۹۸ - ۱۹۹۰

	۱۹۹۰	۱۹۹۱	۱۹۹۲	۱۹۹۳	۱۹۹۴	۱۹۹۵	۱۹۹۶	۱۹۹۷	۱۹۹۸
دختر/پسر	۳۵/۴	۳۵/۰	۳۳/۷	۳۵/۰	۳۵/۱	۳۵/۳	۳۵/۷	۳۵/۶	۳۴/۹
پسر	۳۵/۸	۳۵/۳	۳۴/۵	۳۵/۶	۳۵/۴	۳۵/۸	۳۶/۱	۳۵/۸	۳۵/۵
دختر	۳۵/۰	۳۴/۷	۳۳/۴	۳۴/۵	۳۴/۸	۳۴/۸	۳۵/۳	۳۵/۵	۳۴/۳

تعداد مؤسسات پیش دبستانی نیز از ۱۶۳۲۹ طی سال ۱۹۹۰ به ۲۳۹۷۷ در سال ۱۹۹۸ افزایش یافته است. علاوه بر این، روند رو به افزایش نرخ ثبت نام ناخالص از ۸۴۴۷۹۶ کودک به ۱۰۷۶۶۰۶ کودک مشهود می باشد. طبق آمار بست آمده طی سال ۱۹۹۸، بالاترین نرخ ثبت نام ناخالص (GER) در ایالت نایروبی (۴۰/۳٪) و کمترین آن در ایالت شمال شرقی (۱۹٪) مشهود بوده است. نابرابری های جنسیتی در حوزه آموزش عمدتاً در ایالت های شمال شرقی با ثبت ۲۳/۶٪ نرخ ثبت نام ناخالص (GER) برای پسران و ۱۴/۱٪ برای دختران در NEP (ایالت شمال شرقی) مشهود است. این در حالی است که در ایالت های ساحلی نرخ ثبت نام ناخالص (GER) پسران بر ۴۱٪ و دختران بر ۳۴/۴٪ بالغ می گردد.

نرخ ثبت نام ناخالص (GER) برنامه های مراقبتی کودکان بر مبنای جنسیت و ایالات مختلف طی سال ۱۹۹۸

	کنیا	ساحلی	مرکزی	شرقی	نایروبی	دره ریفت	غربی	نیانزا	شمال شرقی
پسر/دختر	۳۴/۹	۳۸/۹	۳۳/۱	۳۴/۸	۴۰/۳	۴۰/۱	۳۳/۸	۲۸/۲	۱۹/۰
پسر	۳۵/۵	۴۱/۰	۳۳/۲	۳۵/۲	۳۸/۶	۴۱/۹	۳۳/۶	۲۷/۵	۲۳/۶
دختر	۳۴/۳	۳۶/۷	۳۳/۰	۳۴/۳	۴۲/۰	۳۸/۲	۳۳/۹	۲۹/۰	۱۴/۱

منبع: وزارت آموزش و توسعه منابع انسانی

آموزش ابتدایی

توسعه آموزشی

از جمله اقدامات به عمل آمده در راستای نیل به توسعه برنامه های آموزش ابتدایی می توان به موارد

ذیل اشاره نمود:

الف) تمرکز بر برنامه های آموزش ابتدایی و ارائه این قبیل برنامه ها به اکثریت کودکان کنیایی

ب) اعمال سیستم قانونگذاری جامع، عمل به قوانین موجود و تصویب قوانینی در خصوص اجباری

سازی مقطع آموزش ابتدایی

ج) اتخاذ سیاست رسمی در جهت شناسایی رویکردهای مکمل و انتخابی انعطاف پذیر در

حوزه آموزش ابتدایی به منظور کمک به کودکان ناتوان

د) ترغیب بخش خصوصی به همکاری در حوزه آموزش ابتدایی در جهت جذب منابع خصوصی

تأمین کننده امکانات متنوع آموزشی از طریق کاهش نرخ مالیات و اعطای سایر امتیازات به سرمایه گذاران

بخش خصوصی

و) تقویت سیستم تحقیقاتی در حوزه آموزش ابتدایی

ه) ارتقاء سیستم هدایت و مدیریت تحصیلی مدارس ابتدایی سراسر کشور

ی) سازمان دهی کادر آموزشی به منظور کاهش هزینه ها از طریق پرداخت به موقع حقوق معلمان

به منظور بالا بردن انگیزه کاری و خدمتی آنان

ارتقاء تحصیلی

نرخ ارتقاء تحصیلی دانش آموزان از مقطع ابتدایی به متوسطه همچنان به کمتر از ۵۰٪ بالغ می گردد.

این در حالیست که طی سال ۱۹۹۰، این نرخ برای دختران بر ۳۹/۴٪ و برای پسران به ۴۲/۹٪ و

طی سال ۱۹۹۸ برای دختران بر ۴۳/۱٪ و برای پسران بر ۴۶/۴٪ بالغ می گردید.

نرخ ارتقاء تحصیلی دانش آموزان از مدارس ابتدایی به متوسطه بر مبنای جنسیت طی سالهای ۱۹۹۸ - ۱۹۹۰

	۱۹۹۰	۱۹۹۱	۱۹۹۲	۱۹۹۳	۱۹۹۴	۱۹۹۵	۱۹۹۶	۱۹۹۷
پسران	۴۲/۹	۴۵/۴	۴۶/۹	۴۱/۸	۴۳/۲	۴۵/۴	۴۶/۰	۴۵/۳
دختران	۳۹/۴	۴۳/۷	۴۵/۰	۳۵/۰	۴۲/۱	۴۳/۹	۴۴/۳	۴۴/۵

کل	۴۱/۳	۴۴/۶	۴۶/۰	۳۸/۴	۴۲/۷	۴۴/۷	۴۵/۲	۴۴/۹
----	------	------	------	------	------	------	------	------

سرمایه گذاری آموزشی

از سال مالی ۱۹۹۲/۹۳، آموزش ابتدایی بیش از ۵۰٪ هزینه های جاری وزارت را به خود اختصاص داده است. بیش از ۵۰٪ بودجه فعلی وزارت آموزش، به پرداخت حقوق معلمان اختصاص می یابد. طبق آمار بدست آمده طی سال ۱۹۹۸/۹۹، ۹۱/۸٪ بودجه اختصاصی مدارس ابتدایی صرف پرداخت حقوق معلمان می گردد. به طور کلی می توان گفت که کاهش ۱۲/۱٪ سرمایه گذاری در حوزه آموزش ابتدایی طی سال ۱۹۹۷/۹۸ نسبت به ۲۰/۶٪ سال ۱۹۹۳/۹۴ مشهود می باشد.

نرخ هزینه های جاری آموزش ابتدایی طی سالهای ۱۹۹۸/۹۹ - ۱۹۹۰/۹۱

سال تحصیلی	نرخ هزینه های جاری آموزش ابتدایی	هزینه های جاری آموزش ابتدایی بعنوان درصدی از GNP	هزینه های جاری سرانه آموزش ابتدایی به عنوان درصدی از GNP
۱۹۹۰/۹۱	۵۱/۲	۳/۱	۱۳/۶
۱۹۹۱/۹۲	۵۷/۳	۳/۳	۱۴/۶
۱۹۹۲/۹۳	۵۴/۷	۳/۱	۱۴/۲
۱۹۹۳/۹۴	۶۰/۲	۳/۶	۱۷/۳
۱۹۹۴/۹۵	۵۵/۲	۳/۶	۱۷/۲
۱۹۹۵/۹۶	۵۵/۳	۳/۴	۱۷/۱
۱۹۹۶/۹۷	۵۸/۱	۳/۴	۱۶/۹
۱۹۹۷/۹۸	۵۷/۶	۳/۹	۱۹/۷
۱۹۹۸/۹۹	۵۵/۸	۳/۶	۱۷/۹

علاوه بر این، سازمانها و نهادهای بین المللی متعددی در تأمین پروژه های بخش ابتدایی سهم می باشند. در این راستا، مدارس خصوصی در سراسر کشور توسعه یافته و چشم اندازهایی برای رشد این بخش به وجود آمده است.

نرخ اعتبارات بین المللی حوزه های مختلف آموزش ابتدایی

اعتبارات مالی	منابع اعطا کننده	نام طرح آموزشی
۹۴۷۶۶	انگلستان	طرح تقویت آموزش ابتدایی (SPREDII - فاز II)
۴۹۵۰۰	دولت کنیا (GOK) و هلند	طرح تهیه و توزیع کتب درسی در میان دانش آموزان مقطع ابتدایی
	IDA	طرح تقویت آموزش ابتدایی و متوسطه (STEPS)
۳۰۰۰۰	سازمان یونیسف	طرح تجزیه و تحلیل موقعیت آموزشی کشور
۱۱۰۴۵۱	WFP	طرح تغذیه رایگان مدارس پیش دبستانی و ابتدایی
۳۸۰۰	سازمان یونیسف	طرح آموزش در خصوص بیماری ایدز در مدارس (KIE)
۴۷۴۱	سازمان یونیسف	طرح توسعه آموزش غیر رسمی

منبع: برنامه های سرمایه گذاری عمومی آموزشی طی سالهای ۲۰۰۱/۲۰۰۲ - ۲۰۰۰/۱۹۹۹

آمار تحصیلی

نرخ ثبت نام ناخالص (GER) دانش آموزان در مدارس ابتدایی بر مبنای جنسیت طی سالهای ۱۹۹۸-۱۹۹۰

	۱۹۹۰	۱۹۹۱	۱۹۹۲	۱۹۹۳	۱۹۹۴	۱۹۹۵	۱۹۹۶	۱۹۹۷	۱۹۹۸
پسر/دختر	۱۰۱/۸	۹۱/۴	۹۱/۰	۸۷/۸	۸۸/۵	۸۶/۸	۸۶/۴	۸۷/۷	۸۸/۸
پسر	۱۰۴/۰	۹۳/۴	۹۲/۰	۸۸/۹	۸۹/۱	۸۷/۴	۸۷/۳	۸۸/۷	۸۹/۴
دختر	۹۹/۶	۸۹/۵	۹۰/۰	۸۶/۷	۸۷/۸	۸۶/۳	۸۵/۵	۸۶/۶	۸۸/۲

بنا بر اطلاعات نمودار فوق، نرخ ثبت نام ناخالص (GER) دانش آموزان در مدارس ابتدایی طی سالهای ۱۹۹۸-۱۹۹۰ از سیر نزولی برخوردار بوده است. طبق اطلاعات فوق، نرخ ثبت نام ناخالص طی سال ۱۹۹۰، برای پسران به ۱۰۴ و برای دختران به ۹۹/۶ درصد بالغ گردید. نرخ میانگین ثبت نامی برای هر دو گروه جنسیتی (دختران و پسران) نیز بر ۱۰۱/۸ بالغ می گردید. طی سالهای ۱۹۹۱ و ۱۹۹۳، کاهش محسوسی در نرخ ثبت نام ناخالص دانش آموزان در مدارس ابتدایی صورت گرفت. طی سالهای ۱۹۹۵ و ۱۹۹۶، نیز به ترتیب این میزان بر ۸۶/۸ و ۸۶/۴ درصد بالغ گردید. طی سالهای ۱۹۹۷ و ۱۹۹۸، بهبود جزئی در نرخ ثبت نام ناخالص دانش آموزان ابتدایی مشهود می باشد. به نحویکه طی سال ۱۹۹۷، نرخ ثبت نام ناخالص برای دختران ۸۶/۶ و برای پسران ۸۸/۷، با میانگین ۸۷/۷ بوده است. این در حالی است که در سال ۱۹۹۸، این ارقام برای دختران به ۸۸/۲ و برای پسران به ۸۹/۴ و با میانگین ۸۸/۸ بالغ گردید. اگرچه نرخ ثبت نام ناخالص (GER) طی سالهای اخیر بالا بوده است، اما نابرابری های جنسیتی و منطقه ای همچنان مشهود است. به عنوان مثال، طی سال ۱۹۹۸، نرخ ثبت نام ناخالص (GER) در ایالت شمال شرقی بر ۳۲٪ برای

پسران و ۱۶/۸٪ برای دختران و در ایالت مرکزی بر ۹۳/۶ برای پسران و ۱۰۰/۱ و در ایالت غربی بر

۱۰۲/۶ برای پسران و ۱۰۳/۴ برای دختران بالغ می گردد.

نرخ ثبت نام ناخالص (GER) دانش آموزان در مدارس ابتدایی بر مبنای جنسیت و ایالات مختلف طی سالهای ۱۹۹۸

	کنیا	شمال شرقی	نیانزا	غربی	دره ریفت	نایروبی	شرقی	مرکزی	ساحلی
پسران	۸۹/۴	۳۲/۰	۹۳/۹	۱۰۲/۶	۸۷/۷	۶۱/۶	۹۱/۷	۹۶/۳	۷۹/۶
دختران	۸۸/۲	۱۶/۸	۹۱/۹	۱۰۴/۲	۸۵/۶	۵۲/۸	۹۶/۱	۱۰۰/۱	۶۶/۹
کل	۸۸/۸	۲۴/۸	۹۲/۹	۱۰۳/۴	۸۶/۷	۵۶/۹	۹۳/۸	۹۸/۲	۷۳/۳

نرخ تکمیل مدارس ابتدایی بر مبنای جنسیت طی سالهای ۱۹۹۸ - ۱۹۹۰

	۱۹۹۰	۱۹۹۱	۱۹۹۲	۱۹۹۳	۱۹۹۴	۱۹۹۵	۱۹۹۶	۱۹۹۷	۱۹۹۸
پسران	۴۵/۷	۴۶/۴	۴۴/۷	۴۴/۵	۴۴/۶	۴۳/۰	۴۵/۱	۴۶/۳	۴۶/۴
دختران	۴۰/۵	۴۱/۶	۴۸/۲	۴۲/۲	۴۳/۰	۴۲/۱	۴۳/۵	۴۵/۸	۴۸/۱
کل	۴۳/۲	۴۴/۱	۴۶/۴	۴۳/۴	۴۳/۹	۴۲/۶	۴۴/۳	۴۶/۱	۴۷/۲

نرخ تکمیل مدارس ابتدایی، بدون تناقض به کمتر از ۵۰٪ بالغ می گردد. طبق آمار بدست آمده طی سال

۱۹۹۵، این میزان با میانگین ۴۴/۳٪ (۴۳٪ برای پسران و ۴۳/۵٪ برای دختران) مشهود می باشد. این در

حالیست که این نرخ طی سال ۱۹۹۸، به ۶۴/۴٪ برای پسران و ۴۸/۱٪ برای دختران با میانگین ۴۷/۲٪

مشهود بوده است.

آموزش متوسطه

سیاستهای آموزشی

از جمله اقدامات به عمل آمده در راستای نیل به توسعه برنامه های آموزش متوسطه می توان به موارد

ذیل اشاره نمود :

(الف) تقویت همکاری میان مدارس متوسطه سراسر کشور

(ب) تأسیس تعداد بیشتری از مدارس روزانه متوسطه با هدف افزایش دسترسی همگانی به آموزش

متوسطه و توزیع متناسب بودجه اختصاص یافته به این حوزه آموزشی

(ج) توسعه طرح ویژه بورسیه تحصیلی دانش آموزان بی بضاعت

(د) ترغیب بخش خصوصی به سرمایه گذاری در حوزه آموزش متوسطه

(ن) کاهش تعداد دروس آموزش متوسطه در جهت توجه بر اعمال سیاست تخصیصی سازی دروس

موجود

سیستم نمره دهی

در مقطع آموزش متوسطه کشور کنیا ، داوطلبان بر اساس مقیاس ۱۲ نمره ای به شرح ذیل ، ارزیابی

میگردند:

A+, A, A- = خیلی خوب

B+, B, B- = خوب

C+, C, C- = متوسط

D+, D, D- = ضعیف

E - = خیلی ضعیف

توسعه آموزشی

طبق آمار بدست آمده طی سال ۱۹۹۰، بالغ بر ۳۷٪ معلمان مدارس متوسطه در زمره معلمان آموزش ندیده قرار داشتند. این درحالیست که طی سال ۱۹۹۶، تنها ۱۵٪ از معلمان مدارس متوسطه تحت تعلیم قرار نگرفتند. گفتنی است که اکثریت معلمان آموزش ندیده به تدریس دروس ریاضیات، فیزیک و زبان انگلیسی مبادرت می نمایند. رویهمرفته، پیشرفت چشمگیری در آموزش معلمان تحصیلکرده برخوردار از گواهینامه کارشناسی آموزش به ویژه در میان معلمان مدارس متوسطه مشهود می باشد. گرفته است.

نرخ ثبت نامی دانش آموزان، معلمان آموزش دیده و ندیده مدارس متوسطه طی سالهای ۱۹۹۶-۱۹۹۰

سال تحصیلی	نرخ ثبت نامی دانش آموزان	معلمان در حال خدمت		تعداد کل	درصد معلمان تعلیم ندیده	نسبت دانش آموزان به معلمان
		تعلیم دیده	تعلیم ندیده			
۱۹۹۰	۶۱۸۵۰۰	۱۹۴۳۱	۱۱۱۹۰	۳۰۶۲۱	۳۷	۲۰
۱۹۹۱	۶۱۴۲۰۰	۲۴۴۷۱	۱۰۶۲۶	۳۵۰۹۷	۳۰	۱۸
۱۹۹۲	۶۲۹۱۰۰	۲۷۵۶۴	۵۲۰۸	۳۲۷۷۲	۱۶	۱۹
۱۹۹۳	۵۳۱۳۰۰	۲۶۱۶۷	۵۳۳۹	۳۴۵۰۶	۱۵	۱۵
۱۹۹۴	۶۱۹۸۰۰	۳۰۴۲۷	۴۶۱۹	۳۵۰۴۶	۱۳	۱۸

نرخ پراکندگی ثبت نام دانش آموزان در مدارس متوسطه بر مبنای جنسیت طی سالهای ۱۹۹۸-۱۹۶۳

	۱۹۶۳	۱۹۶۵	۱۹۷۰	۱۹۷۵	۱۹۸۰	۱۹۸۵	۱۹۹۰	۱۹۹۵	۱۹۹۸
دانش آموزان پسر	۶۸/۲	۷۲/۴	۷۰/۴	۶۴/۱	۵۹/۳	۶۱/۸	۷۵/۲	۵۴/۱	۵۳/۳
دانش آموزان دختر	۳۱/۸	۲۷/۶	۲۹/۶	۳۵/۹	۴۰/۷	۳۸/۲	۴۲/۸	۴۵/۹	۴۶/۷

سرمایه گذاری آموزشی

دولت کنیا اصلیتین مجرای سرمایه گذاری در حوزه آموزش متوسطه به شمار می آید. سرمایه گذاران خصوصی و آژانسهای خیریه نیز به سرمایه گذاری در جهت توسعه مدارس متوسطه و حمایت از پروژه های آموزشی به منظور تقویت و بهبود آموزش متوسطه ، مبادرت می نمایند. اعتبارات سالیانه اختصاصی آموزش متوسطه بطور یکنواخت از ۸۸/۲ میلیون پوند کنیایی در سال ۱۹۹۰/۹۱ به ۱۵۷/۲۷ میلیون پوند کنیایی طی سال ۱۹۹۳/۹۴ افزایش داشته است. گفتنی است که این مبلغ طی سال مالی ۱۹۹۴/۹۵ به ۱۵۵/۹۴ میلیون پوند کنیایی کاهش یافته و سپس بتدریج به ۲۷۲/۱۲ میلیون پوند کنیایی طی سال مالی ۱۹۹۶/۹۷ افزایش یافته است.

آموزش عالی

در کشور کنیا ۶ دانشگاه دولتی (که بعضی از آنها دارای کالج های مختلف هستند)، ۵ موسسه خصوصی، ۲ دانشگاه خصوصی، ۲۰ کالج آموزش، ۴ موسسه ملی پلی تکنیک ، ۱۷ موسسه تکنولوژی و ۲۰ موسسه آموزش فنی حرفه ای فعالیت دارند.

مقاطع آموزشی

• مقطع کارشناسی

نخستین سطح دانشگاهی مقطع کارشناسی است که مدت زمان ۴ سال به طول می انجامد.

گفتنی است که این مقطع برای رشته دندان پزشکی ۵ سال و برای رشته های مهندسی

کشاورزی و پزشکی ۶ سال به طول می انجامد.

- مقطع کارشناسی ارشد

دومین سطح دانشگاهی مقطع کارشناسی ارشد می باشد. عمده رشته های کارشناسی ارشد

اعم از کارشناسی ارشد رشته های مهندسی کشاورزی، حقوق، بازرگانی در دانشگاه نایروبی

ارائه می گردد.

- مقطع دکتری

سومین سطح آموزش دانشگاهی مقطع دکتری است. دانشجویان دوره دکتری ملزم به

گذراندن حداقل ۲ سال آموزشی در زمینه تحقیقاتی جهت احراز مدرک دکتری می باشند.

دانشگاه ها

در حال حاضر، کشور کنیا از تعداد ۵ دانشگاه عمومی و ۴ دانشگاه خصوصی، ۳ پلی تکنیک

ملی، ۱۷ مؤسسه تکنولوژی و ۱۲ مؤسسه آموزش تکنیک برخوردار می باشد. علاوه بر این دانشگاه های متعدد

بین المللی اعم از مدارس آمریکایی، انگلیسی، فرانسوی، آلمانی، ژاپنی و سوئدی به منظور پوشش دادن

سیستمهای متنوع آموزشی فعالیت دارد.

پذیرش تحصیلی

پذیرش دانشجویان خارجی

برای پذیرش دانش آموزان خارجی، برخورداری از مدارک معادل گواهینامه دیپلم متوسطه کمبریج یا گواهینامه آموزش آفریقای شرقی در سطح A الزامی است. علاوه بر این، دوره های آموزشی ویژه ۱ ساله در قالب طرح آموزش بزرگسالان به منظور ورود دانشجویان بالای رده سنی ۲۵ سال به دانشگاه بدون داشتن شرایط لازم دایر می باشد. برخورداری از دانش انگلیسی برای دانشجویان خارجی ضروری است. لازم به ذکر است که داوطلبین ادامه تحصیل در دانشگاه های کنیا، ملزم به ارسال تقاضا نامه و مدارک خود به هیئت ملی دانشگاه ها می باشند.

سیستم نمره دهی

$$A = ۱۰۰\% - ۷۰\% \text{ (ممتاز)}$$

$$B = ۶۹\% - ۶۰\% \text{ (خوب)}$$

$$C = ۶۹\% - ۵۰\% \text{ (متوسط)}$$

$$D = ۴۹\% - ۴۰\% \text{ (قبول)}$$

$$E = ۳۹\% - ۰\% \text{ (مردود)}$$

A بالاترین نمره و E پایین ترین نمره (مردود علمی) است.

گفتنی است که نمره مردودی برای رشته پزشکی D و برای دامپزشکی C می باشد. سیستم نمره دهی موسسات پلی تکنیک و تکنولوژی بر مبنای ۷۰٪ (خوب)، ۶۹٪-۵۰٪ (متوسط)، ۴۹٪-۴۰٪ (قبول) و ۴۰٪ به پایین (مردود) ، استواری باشد.

آموزش عالی غیردانشگاهی

پذیرش تحصیلی

برخورداری از گواهینامه آموزش متوسطه، جهت ورود به برنامه های عالی غیر دانشگاهی، الزامی است. حداقل نمرات تحصیلی لازم جهت پذیرش در این مراکز، نمره C^+ در ۱۰ درس می باشد.

پژوهش و تحقیقات

تحقیقات آموزشی در وزارت آموزش و پرورش کنیا در مؤسسات پژوهشی صورت می گیرد. این مؤسسات عموماً تحقیقاتی را در زمینه موضوعات و مسائل آموزشی به اجرا می گذارند. این در حالیست که بخش عمده ای از تحقیقات آموزشی کشور در دانشگاه ها و مؤسسات پژوهشی وابسته به آنها صورت می گیرد. واحد برنامه ریزی وزارت آموزش و پرورش، عهده دارمسئولیت جمع آوری آمارهای آموزشی در کلیه سطوح ملی، استانی، منطقه ای و مدرسه ای است. این واحد به جمع آوری آمارهای دانش آموزان، معلمان، امکانات آموزشی و اعتبارات تخصیص یافته به سطوح مختلف تحصیلی مبادرت می نماید. موسسه آموزشی کنیا (KIE) نیز به اجرای تحقیقاتی در زمینه برنامه ها و مواد درسی دوره های پیش دبستانی، ابتدایی و متوسطه مبادرت می نماید. موسسه فوق نیز خود بر واحدهای تحقیقاتی مشتمل می گردد که به انجام

فعالیت های پژوهشی (عمدتاً در زمینه ارزشیابی برنامه های درسی کلیه دوره های تحصیلی) مبادرت می نمایند. شورای ملی آزمونهای تحصیلی کنیا ، واحد پژوهشی دیگر کشور است که به تحقیقاتی پیرامون ارزش یابی و تجزیه و تحلیل سوالات و نتایج امتحانی با هدف افزایش ارزش تشخیصی امتحانات جهت بهبود کیفیت آموزشی میپردازد. کمیسیون خدمات معلمان نیز واحدی است که به جمع آوری آمارهای ویژه معلمان سطوح ابتدایی و متوسطه مبادرت می نماید. گفتنی است که آمارهای مذکور عمدتاً بر حقوق و مزایای معلمان و فوق العاده های شغلی آنان مشتمل می گردد.

اصلاحات آموزشی و نقش تحقیقات در روند اصلاحات

مهمترین پژوهش آموزشی کشور پس از استقلال کنیا در سال ۱۹۶۳، گزارش کمیسیون آموزش و پرورش کنیا طی سال ۱۹۶۴ می باشد. به موجب این گزارش، اصلاحات گسترده ای در حوزه آموزش و پرورش کنیا اعمال گردید که از جمله مهم ترین آن می توان به انحلال مدارس تفکیک نژادی، نرخ رو به رشد مؤسسات آموزشی، نرخ روبه رشد ثبت نامی دانش آموزان کلیه سطوح آموزشی و توسعه برنامه آموزش معلمان اشاره نمود.

طی سال ۱۹۷۱، از گروه مشاورین سازمان جهانی کار (ILO) جهت بررسی معضل افزایش نرخ بیکاری در کنیا دعوت به عمل آمد. پس از بررسی های لازم ، به ویژه بررسی ارتباط میان نظام آموزشی و نرخ بیکاری، این گروه به ارائه گزارش کار خود مبادرت نمود که به موجب آن برنامه های درسی مقاطع آموزش ابتدایی و متوسطه تخصصی ترشد. در این اثنا همچنین، اعطای گواهی نامه پایان تحصیلات ابتدایی

لغو گردیده و سهمیه ای جهت ثبت نام از دانش آموزان اقشار محروم جامعه در مدارس سهمیه ای به این امر اختصاص یافت.

طی سال ۱۹۷۲، دولت کنیا مبادرت به تشکیل کمیسیون مشورتی برنامه ریزی درسی نمود.

از جمله رهنمود های کمیسیون فوق درخصوص برنامه ریزی درسی می توان به موارد ذیل اشاره نمود:

- پرورش مهارت های پایه دانش آموزان در جهت رشد صنعتی و اقتصادی کشور
- ارائه آموزش های فنی و حرفه ای به دانش آموزان علاقه مند در جهت فراهم سازی فرصتهای اشتغال و خود اشتغالی

- تأمین فرصت های آموزشی برابر در جهت ایجاد یک پارچگی ملی
- گسترش سواد آموزی و آموزش های پایه در زمینه هایی نظیر بهداشت، تغذیه، پرورش کودکان و مهارت های توسعه روستایی

طی سال ۱۹۸۱، گروه کاری آموزش و پرورش، مبادرت به بررسی گسترده ای درخصوص ساختار نظام آموزشی کنیا نمود. پس از انجام بررسی های لازم، ارائه آموزش ابتدایی ۸ساله، آموزش متوسطه ۴ساله و آموزش عالی ۴ساله توصیه گردید که از سال ۱۹۸۵ به مورد اجرا درآمد. این گروه همچنین بر توصیه کمیسیون مشورتی برنامه ریزی درسی تأکید نمود. از این روی، نظام آموزشی کنیا در حال حاضر نظامی مبتنی بر سیستم تحصیلی ۸-۴-۴ می باشد که برنامه های درسی آن از جنبه حرفه ای کارآمدی برخوردار است. طی سال ۱۹۸۸ نیز، گروه کاری آموزش و تربیت نیروی کار به

انتشار گزارش تحقیقات خود مبادرت نمود. وظیفه اصلی این گروه بررسی سیاست های متناسب با توسعه آموزش و تربیت نیروی کار؛ با توجه به جنبه های کیفیت تناسب، مدیریت مؤثر اقتصادی و ارتقای خوداتکایی و خود اشتغالی، بود. این گروه همچنین بر اعمال سیاست مشارکت مالی دولت، والدین و جوامع محلی در حوزه آموزش و تربیت نیروی کاری تأکید نمود. از این روی، سیاست فوق، به عنوان راهبرد اصلی آموزش و تربیت نیروی کار در کشور مورد استفاده قرار گرفت.

موانع موجود در ارتباط میان تحقیقات آموزشی و سیاستگذاری

در بافت اجتماعی کشور کنیا، نخستین مانع در ارتباط میان تحقیقات آموزشی و سیاست گذاری، تأکید بر روشهای سنتی به عوض معطوف داشتن توجه بر نوآوری های آموزشی است، چراکه طبیعت دولتمردان کنیایی، وفاداری به اندیشه ها و عملکرد های تثبیت شده است و این درحالیست که دیدگاه فوق با نگرش کلی محققان کشور مبنی بر آزمودن نظرات و تجربیات جدید به عنوان یک ارزش، مغایرت دارد. از این روی، محققان همواره درصدد متقاعد سازی سیاست گذاران کشور بر این نکته است که هدف اصلی نظرات و تجربیات جدید، ارتقاء منافع عامه و همگانی است. مانع دوم به زبان مورد استفاده در اسناد پژوهشی باز می گردد، چراکه محققین ناچار به بهره گیری از زبان فنی می باشند که کاملاً با زبان اسناد دولتی متفاوت است. علاوه بر این، محققین اغلب مایل به بحث پیرامون موضوعات از دیدگاه انتقادی می باشند. در مقابل، سیاست گذاران ملزم به رعایت ملاحظات در برابر مقامات مافوق و پرهیز از انتقاد می باشند. از این روی، حتی به هنگام انتقاد، از زبان دیپلماسی بهره می جویند، چراکه برای

اثرگذاری بر سیاست گذاران، تدوین نتایج تحقیقات آموزشی به زبانی قابل فهم و قابل قبول الزامی است. مانع سوم در ارتباط میان تحقیقات آموزشی و سیاستگذاری، کمبود محققین شایسته در زمینه های آموزشی و اجتماعی است. گاهی اوقات سیاست گذاران مایل به بهره گیری از نتایج تحقیقات جهت تحکیم سیاست های خود میباشند و این درحالیست که کیفیت ضعیف تحقیقات به دلسردی و یأس آنان منجر می گردد. از جمله مهمترین عواملی که به افت کیفیت تحقیقات منجر میگردد می توان از ضعف آموزش روش شناسی تحقیقی در دانشگاه ها، عدم بهره مندی از صنعت فن شناسی مناسب جهت انجام تحقیقات، عدم دسترسی به ادبیات تحقیق، گرایش محققین مجرب به تدریس و مشاغل مدیریتی و افزایش بازارگرایی در حوزه تحقیقات نام برد. آخرین مانع به اشاعه نتایج تحقیقات مربوط می گردد. در مواردی ممکن است تحقیقاتی در خصوص مسائل مورد علاقه سیاست گذاران صورت گیرد؛ اما آنها از انجام چنین تحقیقاتی بی اطلاع باشند. در کشور کنیا نظیر بسیاری از کشورهای دیگر، ادبیات تحقیقی به خوبی مستند سازی و نشر نیافته و گزارش تحقیقات غالباً نزد فرد محقق مانده و یا در مراکز اسناد ثبت می گردد.

آموزش معلمان

آموزش مربیان مراکز مراقبتی کودکان (ECCD) و معلمین ابتدایی

طبق آمار بدست آمده طی سال ۱۹۹۰، تنها تعداد ۶۲۱۳ مربی پیش دبستانی فعالیت داشت و این در حالی است که در حال حاضر، بالغ بر ۱۶۰۰۶ مربی تعلیم دیده از میان کل کادر آموزشی کشور ۳۷۷۵۲ به

فعالیت در مراکز مراقبتی کودکان مبادرت می نمایند. به عبارت دیگر، ۴۲٪ از کادر آموزشی کشور به مربیان مراکز مراقبتی و پیش دبستانی تعلق دارد که تا سال ۲۰۰۳، به ۵۰ درصد افزایش یافته است. در نتیجه افزایش و بالا بردن آگاهی عمومی، تعداد مراکز ECCD از ۱۶۳۲۹ طی سال ۱۹۹۰ به ۲۳۹۷۷ طی سال ۱۹۹۸، افزایش یافته است.

علاوه بر این، در نتیجه سرمایه گذاران خصوصی در حال حاضر، بالغ بر ۱۱ مرکز خصوصی آموزش مربیان مراکز پیش دبستانی فعالیت دارند. علاوه بر این، در نتیجه سرمایه گذاران خصوصی در حال حاضر، بالغ بر ۱۱ مرکز خصوصی آموزش مربیان مراکز پیش دبستانی فعالیت دارند مدارس ابتدایی توسط جنسیت از سال ۱۹۹۰ تا ۱۹۹۸ را نشان می دهد. این ارزیابی دلالت می نماید که میزان نام نویسی نا خالص در طول زمان تغییر کرده است. بالغ بر ۲۰ موسسه آموزش معلمان ابتدایی در کشور کنیا وجود دارد. دانشجویان موسسات فوق ملزم به برخورداری از گواهینامه دیپلم متوسطه و گذراندن ۴ سال تحصیلی در این موسسات می باشند. دوره آموزش معلمان مدارس ابتدایی و مربیان پیش دبستانی مدت زمان ۲ سال به طول می انجامد. در پایان دوره، دانشجویان براساس میزان موفقیت خود، به احراز مدرک P_1 P_2 P_3 نائل می آیند.

از سال ۱۹۹۰، افزایش چشمگیری در تعداد کالجهای دولتی آموزش معلمان مقطع ابتدایی از ۱۵ کالج به ۲۱ کالج مشهود بوده است. علاوه بر این، تا سال ۱۹۹۸، بالغ بر ۹۶/۶٪ کادر آموزشی مدارس ابتدایی (طبق استانداردهای آموزش ملی، واجد شرایط تدریس در مدارس مذکور گردیده اند.

نرخ معلمان مدارس ابتدایی مبتنی بر استانداردهای ملی

سطح علمی	درصد معلمان واجد شرایط
دیپلم	۹/۹
p۱	۶۹/۴
p۲	۱۵/۱
p۳	۱/۱
کل	۹۶/۶

طبق آمار جدول مذکور، تنها ۳/۴٪ از معلمان مدارس ابتدایی آموزش ندیده اند. با این وجود،

نابرابریهای جنسیتی منطقه ای همچنان مشهود می باشد.

نرخ معلمان آموزش دیده مدارس ابتدایی بر مبنای جنسیت و ایالت مختلف طی سال ۱۹۹۸

	کنیا	ساحلی	مرکزی	شرقی	ناپروبی	دره ریفت	غربی	نیانزا	شمال شرقی
پسر/دختر	۹۶/۶	۹۵/۳	۹۹/۰	۹۵/۵	۹۹/۳	۹۶/۴	۹۷/۰	۹۵/۹	۹۶/۸
پسر	۹۶/۱	۹۴/۱	۹۹/۰	۹۵/۳	۹۸/۰	۹۶/۰	۹۶/۵	۹۵/۳	۹۶/۴
دختر	۹۷/۳	۹۶/۹	۹۹/۰	۹۵/۷	۹۹/۵	۹۶/۸	۹۷/۸	۹۷/۴	۹۸/۶

طی بررسی های به عمل آمده در حوزه آموزش مربیان مراکز پیش دبستانی DICECE طی سالهای ۱۹۹۸ -

۱۹۹۰، نیل به موفقیتهای شگرف در این حوزه مشهود می باشد. علیرغم رشد تدریجی تعداد مربیان آموزش

دیده DICECE، نرخ مربیان آموزش ندیده از ۷۰٪ طی سال ۱۹۹۰ به ۵۸٪ طی سال ۱۹۹۸ کاهش یافته

است.

نرخ مربیان آموزش دیده و ندیده مراکز آموزش پیش دبستانی طی سالهای ۱۹۹۸-۱۹۹۰

سال	تعلیم ندیده	تعلیم دیده	کل	درصد تعلیم ندیده
۱۹۹۰	۶۲۱۳	۱۴۸۳۱	۲۱۰۴	۷۰
۱۹۹۱	۸۵۹۵	۱۶۲۱۴	۲۴۸۰۹	۶۵
۱۹۹۲	۸۹۶۷	۱۶۷۱۴	۲۵۶۸۱	۶۵
۱۹۹۳	۱۰۴۳۵	۱۶۱۹۰	۲۶۶۲۵	۶۱
۱۹۹۴	۱۰/۵۵۱	۱۷۲۷۸	۲۷۸۲۵	۶۲
۱۹۹۵	۱۱۵۷۷	۱۷۳۷۴	۲۹۲۵۱	۵۹/۴
۱۹۹۶	۱۲۵۵۱	۲۰۶۵۸	۳۳۱۷۰	۶۲
۱۹۹۷	۱۴۹۸۵	۲۱۱۴۴	۳۶۱۱۴	۵۸/۵
۱۹۹۸	۱۶۰۰۶	۲۱۶۴۶	۳۷۷۵۲	۵۸

آموزش معلمان متوسطه

آموزش معلمان مقطع متوسطه در قالب ۲ سطح ارائه می گردد. معلمان مقطع متوسطه نیز ملزم به

گذراندن دوره آموزش ۴ ساله کارشناسی آموزش میباشند. دانشگاه کنیا، اصلی ترین مرکز ارائه کننده

برنامه های آموزشی به معلمان مقطع متوسطه می باشد.

آموزش اساتید دانشگاهی

هیچگونه آموزش رسمی خاصی برای آموزش اساتید دانشگاهی برقرار نمی باشد. تنها شرط لازم

جهت تدریس در دانشگاه های کشور کنیا، برخورداری از مدرک کارشناسی ارشد است.

توسعه آموزشی

تمرکز بر آموزش معلمان از جمله مسائل کنفرانس ملی کیسومو طی سال ۱۹۹۲ بوده است. طی این دهه، پیشرفت چشمگیری در حوزه آموزش معلمان مشهود می باشد. از جمله اقدامات به عمل آمده در راستای نیل به توسعه برنامه های آموزش معلمان میتوان به موارد ذیل اشاره نمود:

۱- توسعه برنامه های آموزش معلمان در راستای آموزش تعداد هرچه بیشتر از کادر آموزشی و معلمان

ابتدایی و اعزام آنان به مناطق مختلف کشور

۲- تقویت سیستم نظارتی مدارس در راستای نظارت بر عملکرد و راندمان کاری معلمان سطوح مختلف

آموزشی

۳- به روز سازی دانش معلمان سطوح مختلف آموزشی به ویژه مربیان مراکز پیش دبستانی از طریق

برگزاری دوره های ضمن خدمت

۴- اعمال تلاشهایی در جهت ارتقاء سطح حرفه ای و آکادمیک معلمان سطوح مختلف آموزشی به

ویژه معلمان ابتدایی

۵- معرفی و شناساندن حرفه معلمی به عنوان حرفه متشخص و قابل قبول در جامعه

۶- مشارکت پیوسته معلمان در کلاسهای مدیریت آموزشی به منظور توانمند سازی آنان در برقراری

ارتباط با دانش آموزان متناسب با تغییر ارزشهای جامعه و دانش آموزان

۷- تاکید بر اجرای سیستم ارتقاء شغلی معلمان بر اساس مقطع تحصیلی (گواهینامه)، و کارآیی فردی

۸- اعزام معلمان سطوح آموزش ابتدایی به دانشگاه جهت تکمیل دانسته ها و معلومات آنان

سرمایه گذاری آموزشی

نرخ هزینه های جاری اختصاص یافته به حوزه آموز معلمان بر مبنای میلیون پوند کنیایی طی سالهای ۱۹۹۰ - ۱۹۹۸

۱۹۹۰/۹۱	۱۹۹۱/۹۲	۱۹۹۲/۹۳	۱۹۹۳/۹۴	۱۹۹۴/۹۵	۱۹۹۵/۹۶	۱۹۹۶/۹۷	۱۹۹۷/۹۸	۱۹۹۸/۹۹
۱۴/۹۷	۱۲/۸۷	۱۶/۱۴	۱۷/۱۵	۱۰/۱۰	۱۰/۲۶	۸/۵۹	۹/۸۳	۹/۶۷

منبع: وزارت دارایی کنیا طی سالهای ۹۸ - ۱۹۹۰

آموزش بزرگسالان

سیاستهای آموزشی

طی سالهای اخیر، توجه خاصی به آموزش مداوم بزرگسالان بعنوان ابزار توسعه و پشتیبان قوی جهت

دستیابی به اهداف آموزش همگانی EFA، معطوف گردیده است.

نرخ سیر صعودی سواد آموزی افراد بزرگسال طی سالهای ۱۹۹۷ - ۱۹۶۳

سال	۱۹۶۳	۱۹۷۶	۱۹۸۰	۱۹۸۸	۱۹۹۲	۱۹۹۴	۱۹۹۷
نرخ سواد	۲۳	۴۶	۴۷/۳	۵۴/۳	۶۰	۶۷	۷۷

با بررسی نرخ سواد ملی طی سال ۱۹۹۷، می توان پی برد که نابرابریهای جنسیتی و منطقه ای موجود

در کشور به صورت مستتر درآمده است. طی چنین بررسی هایی همچنین مشخص میگردد که نرخ

سوادآموزی در میان جوامع روستایی در مقایسه با مناطق برخوردار از پتانسیل بالا، بیشتر است. در این

بررسی ها همچنین مشخص گردید که اکثریت بی سوادان کشور متعلق به طبقه زنان کنیایی است. با این

حال با مقایسه نرخ سواد آموزی زنان کنیایی طی سالهای ۱۹۹۸-۱۹۹۰ میتوان اذعان داشت که نرخ حضور زنان در برنامه های آموزش بزرگسالان از روند صعودی برخوردار بوده است. به عبارت کلی ترمیتوان گفت که نرخ حضور زنان نسبت به مردان در کلاسهای سواد آموزی به نسبت ۱ به ۳ است.

نرخ حضور زنان کنیایی در برنامه های آموزش بزرگسالان طی سالهای ۱۹۹۸-۱۹۹۰

سال	مردان	زنان	کل	درصد زنان
۱۹۹۰	۳۲,۶۹۶	۱۰۵,۴۵۸	۱۳۸,۱۵۴	۷۶/۳
۱۹۹۱	۳۴,۷۰۹	۱۰۴,۸۶۷	۱۳۹,۵۷۶	۷۵/۱
۱۹۹۲	۲۵,۴۲۵	۸۴,۰۴۹	۱۰۹,۴۷۴	۷۶/۸
۱۹۹۳	۲۶,۰۲۷	۸۱,۲۷۱	۱۰۷,۲۹۸	۷۵/۷
۱۹۹۴	۲۶,۵۹۵	۸۷,۶۸۴	۱۱۴,۲۷۹	۷۶/۷
۱۹۹۵	۲۷,۵۷۲	۸۸,۴۷۹	۱۱۶,۰۵۱	۷۶/۲
۱۹۹۶	۲۶,۶۱۲	۸۹,۰۲۹	۱۱۵,۶۴۱	۷۷/۰
۱۹۹۷	۲۸,۱۳۹	۷۳,۲۱۵	۱۰۱,۳۵۴	۷۲/۲
۱۹۹۸	۲۶,۱۸۰	۷۴,۰۸۱	۱۰۰,۲۶۱	۷۳/۹

سرمایه گذاری آموزشی

کمک موسسات خیریه به این حوزه از آموزش بسیار ناچیز است. لازم به ذکر است که سهم عمده همیاری نهادهای بین المللی در حوزه آموزش بزرگسالان کنیا از سال ۱۹۹۶ تا اکنون ، بر اجرای برنامه های سواد آموزی متمرکز بوده است.

نرخ هزینه های دوره ای اختصاص یافته به آموزش بزرگسالان

سال مالی	هزینه های دوره ای	هزینه های توسعه آموزشی
۱۹۹۰/۹۱	۷,۲۴۷,۴۷۳	۱۶۹,۹۷۲
۱۹۹۱/۹۲	۷,۸۴۹,۳۹۹	۱,۹۸۴,۱۰۰
۱۹۹۲/۹۳	۸,۴۴۲,۹۷۰	۱۲۰,۷۷۰
۱۹۹۳/۹۴	۹,۸۹۳,۸۵۶	۲۰۸,۷۵۰
۱۹۹۴/۹۵	۱۲,۱۶۳,۹۱۵	۱۷۶,۷۵۰
۱۹۹۵/۹۶	۱۲,۵۵۸,۲۵۴	۶۴۴,۷۵۰
۱۹۹۶/۹۷	۱۲,۳۹۳,۶۰۲	۱۶۴,۷۵۰
۱۹۹۷/۹۸	۱۴,۴۰۳,۷۰۰	۲۹۷,۰۰۰
۱۹۹۸/۹۹	۱۵,۶۱۰,۹۷۳	۴۵,۰۰۰

سهم عمده وجوه مالی اختصاص یافته به حوزه آموزش بزرگسالان مختص به حقوق کادر آموزشی و

اداری مراکز فوق می باشد. طی سال ۱۹۹۸/۹۹ کاهش چشمگیری در گردش نقدینگی حوزه آموزش

بزرگسالان به وقوع پیوست.

نرخ هزینه های عمومی آموزش بزرگسالان در سایر دپارتمانهای دولتی

	۱۹۸۸/۸۹	۱۹۸۹/۹۰	۱۹۹۰/۹۱	۱۹۹۱/۹۲
وزارت بهداشت (آموزش بهداشت جامعه)	۲۸۳,۱۸۶	۲۷۹,۴۶۱	۲۷۹,۸۲۹	۳۱۸
وزارت کشاورزی (گسترش خدمات کشاورزی منطقه ای)	۱۴,۵۵۱,۵۷۹	۱۷,۲۷۹,۲۳۹	۱۸,۳۶۹,۹۸۷	۱۹/۳۵۷
وزارت تعاون (آموزش اعضای تعاون)	۳۸۹,۳۳۲	۳۹۶,۶۵۵	۴۶۶,۱۱۳	۴۷۹
وزارت اطلاع رسانی و نشر اخبار (مطبوعات علمی)	۲۱۳,۹۹۴	۲۵۹,۰۴۰	۲۷۷,۰۶۰	۲۹۹
امور داخلی، میراث، فرهنگ و خدمات اجتماعی	۵۴۷,۲۹۸	۵۶۲,۲۷۶	۵۸۳,۹۸۹	۶۲۱

نرخ افراد بی سواد بر مبنای جنسیت و ایالات مختلف طی سال ۱۹۹۹

مناطق مختلف	نرخ افراد بیسواد			نرخ افراد کم سواد و غیر برخوردار از گواهینامه		
	مردان	زنان	تعداد کل	مردان	زنان	تعداد کل
ساحل هوما	۹,۸۲۲	۱۶,۱۱۲	۲۵,۹۳۴	۱۲,۵۴۵	۱۴,۳۷۸	۲۶,۹۲۷
مرو	۳,۰۹۷	۵,۴۵۸	۸,۵۵۵	۵,۱۶۶	۱۰,۲۶۸	۱۵,۴۳۴
بونگوما	۴۵,۰۹۹	۵۳,۸۱۳	۹۸,۹۱۲	۵۰,۵۷۳	۵۵,۷۷۷	۱۰۶,۳۵۰
سوبا	۸,۱۴۱	۱۶,۴۶۶	۲۴,۹۰۷	۶,۷۶۴	۱۳,۱۵۳	۱۹,۹۱۷
میگوری	۷,۳۱۲	۱۳,۴۲۸	۲۰,۷۴۰	۸,۵۲۵	۱۰,۶۳۷	۱۹,۱۶۲
ترانس نزویا	۱۴,۷۳۹	۲۰,۳۲۵	۳۵,۰۶۴	۲۲,۶۴۱	۳۱,۸۲۲	۵۴,۴۶۳
نیری	۱۷,۹۱۴	۳۲,۶۵۸	۵۲,۵۸۲	۲۴,۳۹۵	۲۷,۵۹۹	۵۱,۹۹۴

منبع: دپارتمان آموزش بزرگسالان

نهادهای مرکزی

دپارتمان آموزش بزرگسالان وزارت فرهنگ و خدمات اجتماعی، هیئتی است که عهده دار مسئولیت

ریشه کن سازی بی سواد و ارتقاء آموزش بزرگسالان در جهت توسعه ملی است.

دستاوردهای آموزشی

افزایش نرخ باسوادی از ۳۰٪ به ۴۴٪ برای مردان و از ۱۰٪ به ۶۰٪ برای زنان از زمان استقلال تا

سال ۱۹۹۲

توسعه آموزشی

از جمله اقدامات به عمل آمده در راستای نیل به توسعه برنامه های آموزش بزرگسالان میتوان به موارد

ذیل اشاره نمود:

۱- تشویق و ترغیب دست اندکاران رسانه های گروهی به حمایت از آموزش بزرگسالان از طریق ارائه

برنامه های آموزشی رادیویی- تلویزیونی

۲- گسترش و تقویت همکاری میان گروه های فعال آموزش بزرگسالان با آموزش عادی

۳- غنای محتوایی دروس و برنامه های آموزش بزرگسالان در جهت عدم بی توجهی به این حوزه آموزشی

آموزش فنی و حرفه ای

توسعه آموزش مهارت‌های پایه

از جمله اقدامات به عمل آمده در راستای نیل به توسعه برنامه های آموزش پایه توسط وزارت

تحقیقات و تکنولوژی از طریق ارائه برنامه های متنوع آموزش فنی و حرفه ای میتوان به موارد ذیل اشاره

نمود:

الف) ارتقاء برنامه های فعلی آموزشی ویژه کارگران و افراد خود اشغال به منظور برطرف سازی

نیازهای اقتصادی کشور

ب) توسعه برنامه های آموزش معلمان

ج) ارتقاء سطح علمی کادر آموزشی به منظور افزایش کارآیی در حوزه آموزش

د) توانبخشی مؤسسات فنی و حرفه ای به منظور سازگاری با فن آوری روز

ذ) برقراری ارتباط میان مؤسسات فنی و حرفه ای و حوزه صنایع

ن) برقراری سیستم منسجم نظارتی، مراقبتی و ارزشیابی مؤثر طی روند اجرایی برنامه های آموزش فنی

و) بازبینی سیاستهای آموزش فنی و حرفه ای

ه) افزایش پشتیبانی مالی بخش خصوصی و حوزه صنایع از مؤسسات آموزش فنی و حرفه ای

ی) آغاز برنامه های کنترل موفقیتهای یادگیری.

سرمایه گذاری آموزشی

اصلی ترین نهاد تامین کننده بودجه مراکز آموزش فنی و حرفه ای، وزارت تکنولوژی و تحقیقات کنیا

است که بالغ بر ۳۳٪ بودجه کل خود را به این حوزه اختصاص می دهد. گفتنی است که سهم عمده بودجه

مذکور، صرف حقوق معلمین می گردد. از جمله دیگر نهادهای تامین کننده بودجه مراکز آموزش فنی و

حرفه ای، میتوان به دولت کنیا (GOK)، جوامع مستقل، سازمانهای مذهبی، آژانسهای خیریه، NGO ها و

حوزه صنایع اشاره نمود. مراکز و مؤسسات بین المللی نظیر بنیاد توپوتا نیز به اعطای بورسیه تحصیلی و

کمکهای مالی به مؤسسات فنی و حرفه ای مبادرت می نماید.

نرخ پراکندگی تامین بودجه مراکز آموزش فنی و حرفه ای طی سالهای ۱۹۹۷/۹۸ - ۱۹۹۲/۹۳

فعالیت	۱۹۹۲/۹۳	۱۹۹۳/۹۴	۱۹۹۴/۹۵	۱۹۹۵/۹۶	۱۹۹۶/۹۷	۱۹۹۷/۹۸
هزینه های عمومی	۳/۶	۲/۷	۳/۵	۳/۴	۳/۴	۳/۶
مراکز پلی تکنیک	۷/۹	۸/۶	۷/۰	۶/۸	۸/۲	۷/۹
KTTC	۲/۷	۲/۸	۳/۲	۲/۷	۲/۸	۲/۷
TTIS	۹/۲	۸/۰	۸/۱	۸/۳	۸/۵	۸/۷
مؤسسات تکنولوژی	۳/۱	۴/۹	۵/۵	۴/۹	۵/۱	۵/۲
آموزش صنعتی	۱/۶	۲/۲	۲/۲	۲/۵	۲/۶	۲/۵
مراکز پلی تکنیک ویژه جوانان	۹/۴	۷/۰	۴/۵	۴/۱	۴/۰	۳/۹
MRTT درصد مهم کل هزینه های جاری	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰
MRTTT کل هزینه های جاری	۵۵/۵	۶۷/۵	۹۱/۵	۱۰۱/۰	۱۰۶/۶	۱۱۴/۵

منبع: وزارت آموزش و منابع انسانی

نرخ اعتبارات بین المللی حوزه های مختلف آموزش فنی و حرفه ای طی سالهای ۲۰۰۰-۲۰۰۲

سال	مبالغ اختصاص یافته	کل هزینه های خارجی		نام طرح
		مبلغ وام اعطایی	مبلغ بودجه اعطایی	
۱۹۹۴-۲۰۰۴	۹۸۱۸	۱۳/۳۵۰	-	پروژه تکنولوژی طرحهای آموزشی IDA
۱۹۹۳-۱۹۹۹	۴۸	-	۲۲۲۹	مرکز آموزش برای جوآگالی کاریو بانگی UNDP
۱۹۹۷-۲۰۰۲	۶۶۷۰	۸۱۲۱	-	آموزش و سمینارهای IDA
۱۹۹۸-۲۰۰۳	۵۰۱۹	-	۸۸۶۹	آموزش و سمینارهای EU
-	۲۱۵۵۵	۲۱۴۷۱	۱۱۰۹۸	فاز II EFC

آموزش زنان

از زمان برگزاری کنفرانس جامتین درخصوص گسترش برنامه های آموزش همگانی طی سال ۱۹۹۰، مسئله برابری جنسیت به طور آشکارا در تأمین آموزش برای کلیه سطوح نمایان گردیده است. در این راستا، استراتژیها و فعالیتهای متعددی صورت گرفته که نتایج مثبتی به همراه داشته است. از جمله مهمترین این استراتژیها می توان به موارد ذیل اشاره نمود:

اجرای سیاست برابری جنسیتی توسط وزارت آموزش طی سال ۱۹۹۵، همانگونه که طی سمپوزیوم آموزش دختران در سال ۱۹۹۴ بدان توصیه گردیده بود. گفتنی است که سمپوزیوم مذکور به عنوان نقطه عطفی برای رسیدگی بر موضوعات و مسائل برابری جنسیت در حوزه آموزش مطرح می باشد که توسط دبیرخانه سمپوزیوم اداره می گردد. این واحد با سایر وزارتخانه های دولت، سازمان های غیر دولتی،

رهبران جوامع مستقل و اشخاص علاقمند به موضوع آموزش دختران، فعالیت و همکاری می نمایند. علاوه بر این، وزارت آموزش کنیا با همکاری سازمان یونسف، به اجرای برنامه آموزش دختران با هدف برطرف سازی تبعیضات جنسی در حوزه آموزش مبادرت نموده است. از دیگر سو، همچنین معلمان سطوح مختلف آموزشی به گونه ای آموزش می یابند که پاسخگوی تأمین نیازهای ویژه فراگیران دختر و پسر باشند. علاوه بر این، کادر اداری مراکز آموزشی، به تجربه دوره های آموزشی برابری جنسیت مبادرت می نمایند. به عبارت کلی تر کلیه کادر آموزشی مدارس کشور از مهارت‌های کافی جهت برقراری ارتباط با مساله برابری جنسیت در حوزه آموزش مشتمل بر برنامه ریزی استراتژیک برخوردار می باشند. از جمله عمده ترین موفقیت‌های وزارت آموزش، در راستای نیل به اجرای کامل سیاست برابری جنسیتی در حوزه آموزش، تأسیس بانک اطلاعاتی در دپارتمان برنامه ریزی است که به ارائه اطلاعات تکمیلی درخصوص مسئله برابری جنسیتی در حوزه آموزش می پردازد. در این خصوص، اطلاعات و دانش تحلیلی و آزمایشی قابل ملاحظه ای درخصوص وضعیت آموزش دختران جمع آوری گردیده است.

اطلاعات تکمیل شده جنسیتی در جهت نظارت بر عدم تساوی جنسیتی در حوزه آموزش، به طور سالانه جمع آوری می گردد. از جمله دیگر اقدامات وزارت آموزش طی سال ۱۹۹۶، میتوان به انجام مطالعاتی درخصوص فرآوری رهنمودهایی به منظور فراخوانی مادران جوان به مدارس اشاره نمود. به مدیران مدارس نیز سفارش شده است تا به همیاری در این فراخوانی مبادرت نمایند. گفتنی است که اتخاذ چنین سیاستی به عنوان راه حلی در جهت کاهش نرخ ترک تحصیل دختران، مؤثر واقع گردیده است. در نتیجه اجرای چنین اقداماتی، آگاهی عمومی درخصوص فراهم سازی امکانات آموزشی مساوی برای دختران و پسران و

برقراری برابری میان دانش آموزان دختر و پسر مقاطع ابتدایی و متوسطه پدید آمده است. در آغاز سال ۱۹۹۰، نرخ برخورداری دانش آموزان پسر مقطع ابتدایی از امکانات آموزشی بر ۳/۵۱٪ و دختران بر ۷/۴۷٪ بالغ می گردید. تا سال ۱۹۹۸، این درصد بر ۵/۵۰٪ برای پسران و ۴/۴۹٪ برای دختران بالغ گردید. در آغاز سال ۱۹۹۰، نرخ برخورداری دانش آموزان پسر مقطع متوسطه از امکانات آموزشی بر ۲/۵۷٪ و دختران بر ۸/۴۲٪ بالغ می گردید. تا سال ۱۹۹۸، این درصد بر ۳/۵۳٪ برای پسران و ۴/۵۹٪ برای دختران بالغ گردید. از اینرو، پیشرفت قابل توجهی در نرخ ثبت نامی دانش آموزان دختر در مقایسه با دانش آموزان پسر مدارس متوسطه، مشهود می باشد.

توسعه آموزشی

از جمله اقدامات به عمل آمده در راستای نیل به توسعه برنامه های آموزش زنان می توان به موارد ذیل

اشاره نمود:

الف) تکمیل سیاست برابری جنسیتی در حوزه آموزش

ب) افزایش تعهدات کادر آموزشی جهت تدریس در مراکز آموزشی زنان

ج) اختصاص وجوه مالی کافی توسط دولت و موسسات خیریه به حوزه آموزش زنان

د) یکی سازی برنامه های آموزش ضمن خدمت و پیش از خدمت معلمان زن

سرمایه گذاری آموزشی

بودجه آموزش دختران توسط پروژه های وزارت آموزش و توسعه منابع انسانی تأمین می گردد. علاوه

بر این، موسسات بین المللی نیز در تأمین بخشی از بودجه آموزش دختران کنیایی نقش دارند که از جمله

مهمترین آن می توان به تامین هزینه های پروژه های مالی آموزش دختران مشتمل بر پروژه مالی سازمان یونیسف و پروژه های مالی دولت انگلستان (SPRED و SPREDII) اشاره نمود. به طور کلی میتوان گفت که اغلب فعالیت های آموزشی دختران کنیایی از طریق پرداخت کمکهای مالی سازمان یونیسف به میزان ۵۴۱/۵۷۷ میلیون دلار طی سال ۱۹۹۸/۹۹ و ۷۹۲۸۰۰ میلیون دلار طی سال ۱۹۹۹/۲۰۰۰، مورد حمایت واقع می گردد.

آموزش استثنایی

سیاستهای آموزشی

- تخصیص امکانات آموزشی و پرورشی به کلیه کودکان کنیایی
- همکاری دولت با مؤسسات غیر رسمی (NGO) در جهت تامین آموزش استثنایی
- ارزیابی نیازهای آموزش استثنایی و تأسیس پایگاه اطلاعاتی و مرکز اسناد ملی جهت جمع آوری و انتشار اطلاعات لازم درخصوص نیازمندیهای کلی و نیازمندیهای آموزشی افراد مواجه با معلولیت
- افزایش سطح وجوه مالی حوزه آموزش استثنایی به واسطه تأمین خدمات پرهزینه آموزش

استثنایی

- توسعه خدمات بازرسی و نظارتی در مناطق مختلف کشور

- توسعه آموزش استثنایی در جهت توسعه مراقبتهای کودکی (ECCD) و گسترش برنامه های

تربیت معلمان ابتدایی مدارس استثنایی

- آموزش معلولین به منظور بالا بردن موقعیتهای استخدامی آنان

توسعه آموزشی

طبق آمار بدست آمده، طی سال ۱۹۹۰، بالغ بر ۱۸۴ برنامه تکمیلی آموزش استثنایی به مورد اجرا در آمد که طی سال ۱۹۹۸ به ۶۵۵ برنامه افزایش یافت. از سری برنامه های مذکور، ۱۹ برنامه بین المللی به حمایت از معلولین بینایی (مجموع ۱۰۴۰ کودک نابینا) جهت تحصیل در مدارس عادی ابتدایی و متوسطه تعلق دارد.

این در حالیست که برنامه های آموزش عادی ویژه افراد ناشنوا تنها در مدارس متوسطه و نه مدارس ابتدایی دایر می باشد. به طور کلی می توان گفت که سیاست حضور افراد مواجه با معلولیت های گوناگون در کلیه سطوح عادی آموزشی اعمال گردیده است. به عبارت دیگر گرایش فعلی دولت بر یکی سازی آموزش استثنایی و عادی و تفکیک کمتر افراد معلول از افراد عادی استوار می باشد. از این روی در این راستا، تاکنون از بیش از ۱۱۰۰۰ کودک مواجه با معلولیت های مختلف در مدارس عادی ثبت نام به عمل آمده است. به موجب سیاست یکی سازی آموزش استثنایی و عادی، افراد معلول (نابینایان، ناشنوایان و معلولین جسمی) از مجوز پیگیری محتوای تحصیلی در مدارس ابتدایی و متوسطه عادی و حضور در آزمون های ملی (سراسری) برخوردار گردیده اند. بدین ترتیب، این افراد با وجود ناهممانندی با دانش آموزان عادی بصورت برابر به رقابت تحصیلی در سطوح مختلف تحصیلی (حتی در مؤسسات آموزش عالی و دانشگاهها) می پردازند.

نرخ ثبت نامی دانش آموزان استثنایی در مدارس متوسطه بر مبنای نوع معلولیت طی سالهای ۱۹۹۰ و ۱۹۹۸

سال تحصیلی	معلول بینایی VH	معلول شنوایی HI	معلول جسمی PH	تعداد کل
۱۹۹۰	۱۳۰	۱۱۰	۲۱۵	۴۵۵
۱۹۹۸	۲۴۵	۱۶۸	۴۸۰	۹۹۳

آمار تحصیلی

نرخ ثبت نامی دانش آموزان در مدارس ابتدایی استثنایی

طبق آمار بست آمده، نرخ ثبت نامی دانش آموزان استثنایی در مدارس ابتدایی

استثنایی از ۶۴۵ نفر طی سال ۱۹۹۰ به ۸۹۷۸ نفر طی سال ۱۹۹۸ افزایش یافته

است. نرخ مدارس استثنایی نیز از ۶۲ مدرسه طی سال ۱۹۹۰ به ۱۰۷ مدرسه طی

سال ۱۹۹۸ افزایش داشته است.

نرخ ثبت نامی دانش آموزان در مدارس ابتدایی استثنایی طی سالهای ۱۹۹۰ - ۱۹۹۸

نوع معلولیت	۱۹۹۰	۱۹۹۰	۱۹۹۸	۱۹۹۸
	تعداد مدارس	نرخ ثبت نامی	تعداد مدارس	نرخ ثبت نامی
معلول بینایی	۱۱	۱۱۳۵	۱۶	۲۰۱۵
معلول شنوایی	۱۹	۲۲۰۴	۳۱	۲۶۳۱
معلول جسمی	۱۰	۱۰۷۵	۱۳	۱۷۳۰
معلول ذهنی	۲۲	۱۷۰۱	۴۶	۲۵۳۲
نابینا- ناشنوا	-	-	۱	۷۰
تعداد کل	۶۲	۶۱۱۵	۱۰۷	۸۹۷۸

نرخ ثبت نامی دانش آموزان در مدارس ابتدایی استثنایی بر مبنای جنسیت و نوع معلولیت طی سال ۱۹۹۸

	معلول بینایی VH	معلول شنوایی HI	معلول جسمی PH	معلول ذهنی HM	معلول ناشنوا- نابینا DB	
دانش آموزان پسر	۱/۱۷۰	۱/۵۷۴	۱/۰۵۰	۱/۵۸۸	۴۵	۵/۴۲۷
دانش آموزان دختر	۸۴۵	۱/۰۵۷	۶۸۰	۹۴۴	۲۵	۳/۵۵۱
تعداد کل	۲/۰۱۵	۲/۶۳۱	۱/۷۳۰	۲/۵۳۲	۷۰	۸/۹۷۸

در حال حاضر، بالغ بر ۷۶۱ مدرسه ابتدایی استثنایی نسبت به ۲۴۲ مدرسه سال ۱۹۹۰ فعالیت دارد. نرخ ثبت نامی دانش آموزان در مراکز آموزش استثنایی نیز به میزان ۱۲۹۴۰ دانش آموز نسبت به ۶۱۱۴ دانش آموز سال ۱۹۹۰ افزایش یافته است که افزایش ۲۱۱/۶٪ درصدی است.

سرمایه گذاری آموزشی

سرمایه گذاری دولتی در حوزه آموزش استثنایی بسیار محدود می باشد. به نحویکه کل بودجه اختصاص یافته برای هزینه های جاری مراکز آموزش استثنایی طی ۱۰ سال اخیر تنها به ۰/۵۸ میلیون دلار آمریکا معادل (۴/۰۳۸ پوند کنیایی) و ۳/۳۲ میلیون پوند کنیایی معادل (۰/۰۴۷ دلار آمریکا) د طی سال ۱۹۹۸/۹۹، بالغ می گردد.

در حال حاضر، بودجه ای بالغ بر ۳/۳۲ میلیون پوند کنیایی به حوزه آموزش استثنایی اختصاص می یابد. از میان ۱۰۷ موسسه و مدرسه آموزش استثنایی مستقر در کشور کنیا، وزارت آموزش منحصرأ به اعطای بودجه به ۳۸ مرکز مبادرت می نماید. از این روی، سایر مدارس و موسسات آموزش استثنایی توسط سازمانهای مذهبی و موسسات خیریه تأمین اعتبار می گردد. با وجود تمامی مشکلات پیشروی حوزه

آموزش استثنایی در کشور کنیا، این مدارس به ادامه فعالیت خود تحت شرایط بسیار سخت (حقوق معوقه کادر آموزشی این مراکز به میزان ۰/۲۹۴ میلیون دلار آمریکا)، مبادرت نموده اند. به طور کلی میتوان گفت که تقبل هزینه های مراکز آموزش استثنایی توسط وزارت آموزش، در کمترین حد می باشد چرا که دولت کنیا منحصراً متعهد به پرداخت ۱۰٪ از حقوق معلمین رسمی مدارس استثنایی می باشد.

آموزش غیر رسمی

این نوع از تحصیلات بیشتر مختص افراد بزرگسالی است که علاقه مند ادامه تحصیل می باشند. تجربیات نشان می دهد که افراد بزرگسال منابع قابل توجهی جهت بالا بردن سطح اقتصاد جامعه محسوب می گردند. به عبارت دیگر، با کمترین میزان سرمایه گذاری در این بخش، افراد به سطح بسیار بالایی از تولید اقتصادی نائل می آیند. دانشگاه نایروبی اصلی ترین دانشگاه ارائه کننده دوره های آموزش از راه دور در رشته های مختلف تحصیلی است. علاوه بر این تعدادی از موسسات دولتی نیازمند کادر انسانی متخصص و ماهر، به برگزاری دوره تخصصی ۳ ساله با مدرک کارشناسی، مبادرت می نمایند.

آموزش کودکان ایللیاتی و صحراگرد

آموزش غیر رسمی به هر فعالیت سازمان یافته آموزشی خارج از مدارس باز می گردد. بدنبال برپایی کنفرانس جامتین طی سال ۱۹۹۰، توجه خاصی بر اجرای برنامه های آموزش غیررسمی در جهت برطرف سازی نیازهای آموزشی کودکان صحراگرد و ایللیاتی، کودکان خیابانی، کودکان نام نویسی نشده و ترک تحصیلیهای مدارس ابتدایی، معطوف گردیده است. در این راستا و در جهت نیل به اهداف آموزش همگانی EFA رویکردهای انتخابی و تکمیلی در جهت تأمین امکانات آموزش پایه برای کودکان جوامع ایللیاتی و صحراگرد به واسطه تخصیص وجوه مالی به اقوام ایللیاتی مناطق واجیر، لایکیپیا و سامبورو صورت پذیرفته و مدارس سیارد منطقه واجیر احداث گردیده است. گفتنیست که در این نوع مدارس، برنامه های آموزشی در چادرهای ایللیاتی ارائه میگردد. در لایکیپیا، مدارس شبانی (چوپانی) برای کودکان صحرا گرد احداث شده است. کودکان و معلمان به صورت شیفی فعالیت می کنند. زمانیکه کودکان از حیوانات مراقبت نمی کنند، در کلاسهای موقتی جایی که آموزش اصلی تأمین می شود، شرکت می کنند.

توسعه آموزشی

از جمله اقدامات به عمل آمده در راستای نیل به توسعه برنامه های آموزش غیررسمی میتوان به موارد

ذیل اشاره نمود :

۱- شناسایی نیازهای آموزشی کودکان و جوانان دور از مدرسه و علل عدم دسترسی آنان به آموزش

رسمی

۲- برقراری هماهنگی کاری میان کمیته داخلی متشکل از اعضای وزارتخانه های آموزش و توسعه

منابع انسانی، میراث ملی، فرهنگ و خدمات اجتماعی، آموزش تحقیقی و تکنولوژی، دفتر ریاست

جمهوری، سازمانهای غیر دولتی و نهادهای مذهبی در راستای توسعه هماهنگی و توسعه برنامه های

آموزش غیر رسمی

۳- تدوین محتوای دروس آموزشی مراکز آموزش غیر رسمی متناسب با نیازهای آموزشی، اقتصادی و

اجتماعی دانش آموزان

۴- فراهم سازی امکان دسترسی به مراکز آموزش غیررسمی (NFE) برای آندسته از افرادی که از حضور در

سیستم آموزش رسمی محروم می باشند.

۵- تشویق جوامع و سایر تأمین کنندگان آموزش همگانی NFE در جهت به حداقل رساندن هزینه های

آموزشی

۶- مشارکت فعالانه سازمانها در مدیریت مراکز آموزش همگانی NFE به منظور بهبود سیستم مدیریتی مراکز

آموزشی

سرمایه گذاری آموزشی

از سال ۱۹۹۰، دولت کنیا، سازمانهای خیریه، سازمانهای مذهبی، انجمنهای اولیاء و مربیان (PTAS) و سایر نهادهای دولتی به سرمایه گذاری در برنامه های آموزش غیر رسمی (NFE) مبادرت نموده اند.

سرمایه گذاری اصلی دولت در این زمینه بر ارتقاء سطح کیفی و کمی و ابقاء این نوع از آموزش مشتمل می گردد. بازرسان وزارت آموزش و توسعه منابع انسانی، به انتخاب ۱ بازرس ارشد برای مراکز آموزش غیر رسمی و اسخدام کادر آموزشی نیمه وقت برای این مراکز مبادرت می نمایند. طی سال ۱۹۹۴، وزارت آموزش و توسعه منابع انسانی (MOE و HRD) به تاسیس مرکز دائمی آموزش غیر رسمی با تاکید بر اهداف ذیل مبادرت نمودند:

- برقراری هماهنگی میان کلیه برنامه های آموزش غیر رسمی
 - برقراری همکاری میان سازمانهای دولتی و غیر دولتی با بخش آموزش غیر رسمی
 - برقراری ارتباط میان آموزش رسمی و آموزش غیر رسمی (NFE)
 - معرفی سازمان یونیسف به عنوان اصلی ترین تامین کننده مالی برنامه های NEF
- طی سالهای ۱۹۹۸-۱۹۹۴ در قالب همکاری سازمان یونیسف با دولت کنیا، اعتباری بالغ بر ۵۹۹/۹۰۰ میلیون پوند کنیایی به حوزه آموزش غیر رسمی تعلق گرفت. علاوه بر این، بین سالهای ۱۹۹۴-۱۹۹۸، فعالیتهای پروژه آموزش غیر رسمی بر طرح کنترل مواد مخدر سازمان ملل (UNDCP)، در راستای کنترل بر توزیع مواد مخدر و ممانعت از مصرف آن در مراکز آموزش غیر رسمی مشتمل گردید.

معضلات آموزشی

از جمله مهمترین معضلات آموزشی کنیا می توان به موارد ذیل اشاره نمود :

۱- بروز مشکلات عدیده در هنگام پاسخ گویی به دانشجویان و دانش آموزان سطوح مختلف

آموزشی در خصوص ارزش و کاربرد مطالب آموزشی که به نوبه خود به یادگیری ناقص ، تقلب ، و عدم علاقه مندی دانش آموزان و دانشجویان به ادامه تحصیل می انجامد.

۲- دریافت هزینه های بالای تحصیلی جهت تامین ابزار غیر ضروری آموزشی مدارس کشور که به

نوبه خود به محرومیت بسیاری از دانش آموزان مستعد بی بضاعت از ادامه تحصیل منتهی می گردد.

۳- تفاوت های موجود میان کیفیت و کمیت منابع تحصیلی و اعمال سیاست نابرابری جنسیتی در

حوزه آموزش

در راستای برطرف نمودن معضل فوق، تلاش های عمده ای توسط موسسات دولتی در جهت کاهش

این قبیل ناعدالتیها صورت گرفته است که از آن جمله میتوان به متعادل و استاندارد سازی نمرات تحصیلی

دانش آموزان و دانشجویان اشاره نمود. اتخاذ چنین سیاستی نیز خود به وخیم تر شدن اوضاع و از میان

رفتن رقابت های دانشگاهی منتهی گردید.

۴- عدم وضوح سیاست های آموزشی کشور و وجود الگوی سیاسی واحد در عرصه آموزش

اعمال تغییرات در سیاست های آموزشی کشور، روند کاری افراد دست اندر حوزه آموزش خصوصی و

دولتی را مشکل ساخت. از جمله این مشکلات می توان به روند تصمیم گیری درخصوص نحوه آموزش و

سیستم امتحانی اشاره نمود. از این روی، برخی افراد به گزینش و اعمال سیاست ها و متدهای خارجی و

برخی نیز به اتخاذ روشهای داخلی روش تدریس و آزمون مبادرت نمودند که این خود به عدم اتخاذ سیاست واحد آموزشی تاکنون منجر گردیده است.

۵- افت کیفیت آموزشی به واسطه کاهش نرخ ورودی های دانشگاهی، تردید در خصوص تناسب رشته های تحصیلی با بازار کار و عدم وضوح سیاست آموزشی کشور

۶- سیر نزولی نرخ دانش آموزان ثبت نامی مقاطع آموزش مقدماتی

طبق آمار بدست آمده، نرخ ثبت نامی دانش آموزان مدارس ابتدایی از ۸۹/۵ درصد طی سال ۱۹۹۱ به ۷۹/۶ طی سال ۱۹۹۵ و ۴۳ تا ۴۰ درصد طی سال ۱۹۹۹ کاهش یافته است که کاهشی ۵۰ درصدی را نشان می دهد.

۷- عدم دسترسی همگانی به امکانات و برنامه های آموزشی

بسیاری از مناطق کشور به ویژه مناطق روستایی و دور افتاده از حداقل مدارس ابتدایی برخوردار بوده و در واقع کمترین نرخ ثبت نامی دانش آموزان در این مناطق مشهود است. طبق آمار بدست آمده طی سال ۱۹۹۱، در شمالی ترین استان کشور، نرخ ثبت نامی دانش آموزان بر % ۳۰/۸ بالغ می گردید و این در حالی است که طی سال ۱۹۹۵ این آمار بر % ۱۹/۷ کاهش یافته است.

۸- وجود محدودیت هایی در منابع طبیعی، انسانی و ارتباطی میان اقشار مختلف کنیایی

از جمله محدودیت های موجود در منابع طبیعی، انسانی و ارتباطی میان اقشار مختلف کنیایی، میتوان به عدم درک کامل دانش آموزان شمالی ترین استان کنیا از پدیده تلفن اشاره نمود و این در حالی است که دانش آموزان منطقه نایروبی به خوبی با کارکرد این وسیله آشنا یی دارند. علاوه بر این، کتب و دیگر ابزار

آموزشی به راحتی در اختیار دانش آموزان شهری قرار می گیرد و این در حالیست که والدین دانش آموزان ساکن مناطق روستایی و دور افتاده از بضاعت مالی جهت تهیه کتاب و دیگر ابزار مورد نیاز برای فرزندان خود برخوردار نمی باشند.

دامنه معضلات آموزشی کشور کنیا تا بدان حد است که حتی با وجود تدارک ابزار آموزشی مورد نیاز و اعمال تلاش های عمده توسط مسئولان آموزشی و NGO، مشکل دسترسی فیزیکی به این مناطق وجود دارد.

۹- عدم برقراری تعادل جنسیتی در حوزه آموزش

اعمال سیاستهای تبعیضی میان دانش آموزان دختر و پسر در بخشهایی از کشور مشهود می باشد. طبق آمار بدست آمده طی سال ۱۹۹۵، نرخ ثبت نامی دانش آموزان دختر و پسر در کل کشور بر (۶/۷۸ برای پسران و ۶/۷۸ برای دختران) بالغ میگردد و این درحالیست که در شمالی ترین استان کشور، این میزان بر (۹/۲۵ درصد برای پسران و تنها ۷/۱۲ درصد برای پسران بالغ می گردد. در مناطق ساحلی نیز ۶ درصد اختلاف مشهود می باشد که خود نمایانگر محدودیت بیشتر دانش آموزان دختر این مناطق می باشد.

۱۰- عدم توان پرداخت شهریه های تحصیلی کلیه سطوح آموزشی توسط والدین دانش آموزان این وضعیت به مراتب در مناطق ساحلی (ASAL) و روستایی مشهودتر است. طبق آمارهای بین المللی بدست آمده، بالغ بر ۵۰ درصد از شهروندان کنیایی زیرخط فقر به سر می برند. سیرنزولی افزایش درآمد

شهروندان کنیایی از ۴۲۰ دلار طی سال ۱۹۸۰ به ۷۶۰ دلار طی سال ۱۹۹۶، خود نشانگر فقر حاکم بر اکثریت جمعیت کشور کنیا است.

۱۱- تحمیل هزینه های خرید کتب و ابزار آموزشی (در حدود ۲۰٪ تا ۱۲) به ساختار مالی حوزه

آموزش

تخصیص چنین هزینه هایی ممکن است که از اهمیتی برای مسئولین برخوردار نباشد، اما مطالعات نشان داده است که پس اندازهای زیادی در این زمینه با در نظر گرفتن استراتژی های مناسب قابل حصول است.

از جمله چنین استراتژی هایی میتوان به جمع آوری کتب قدیمی از دانش آموزان ستوات ۵ سال تحصیلی گذشته، نگهداری کتب درسی در مدارس، تاسیس کتابخانه های عمومی در داخل مدارس کشور، محدود سازی سیاست اعمال تغییرات در مفاد برنامه های آموزشی کتب درسی و به تاخیر انداختن این فرآیند به روند ۱۰ سال یک بار اشاره نمود. مهمترین و اثرپذیرترین دوره آموزشی جهت اجرای سیاست فوق، مقطع آموزش ابتدایی است، چراکه در مدارس ابتدایی، دانش آموزان این مقطع با میزان زیادی کتاب با عناوین مختلف سروکار دارند.

۱۲- عدم هماهنگی با علایق شخصی دانشجویان برنامه های آموزشی به ویژه در سطح دانشگاهی

۱۳- دور از انتظار بودن دروس آموزشی به ویژه دروس آموزش متوسطه که خود به تقویت تفکر

حفظ طوطی وار مطالب درسی جهت قبولی در امتحانات منتهی می گردد. در مدارس ابتدایی نیز تنها موضوع مهم و قابل توجه گذاراندن موفقیت آمیز امتحانات جهت ورود به مدارس متوسطه است.

۱۴- عدم تجهیز شهروندان کنیایی به ابزار ضروری آکادمیک با وجود استقلال چشمگیر اقتصادی

کشور پس از استقلال

توسعه آموزشی

از سال ۱۹۹۰، دولت کنیا به اجرای سیستم تحصیلی ۴-۴-۸ در جهت پاسخگویی به نیازهای

آموزشی کلیه شهروندان کنیایی، مبادرت نموده است. دولت کنیا همچنین در صدد فراهم سازی امکانات

ویژه ای نظیر خود اشتغالی و آموزش مهارت‌های پایه برای کلیه جوانان کنیایی است. طی ۱۰ سال اخیر، مرکز

ملی مراقبتهای کودکان با عنوان (NACECE)، به فراهم سازی گستره وسیعی از امکانات و ابزار حمایتی به

منظور استفاده در مرکز ECD و آموزش مربیان مورد نیاز این مراکز، مبادرت نموده است. علاوه بر

این، موفقیت‌های قابل توجهی در جهت توسعه تحصیلات تکمیلی و اجرای سیستم کل نگر در تأمین خدمات

آموزش، حاصل آمده است. در این راستا همچنین، برنامه آموزش تکمیلی اسلامی با عنوان (IIEP) طی سال

۱۹۹۴ به مورد اجرا درآمد. اگرچه پیشرفت محدودی در روند هماهنگ سازی محتوای دروس آموزشی در

سطح RCD صورت گرفته است، اما در حال حاضر به عنوان پلی جهت برقراری ارتباط میان ECCD با

تحصیلات ابتدایی مطرح می باشد. ارزیابی سیستم آموزشی ۴-۴-۸ در مقاطع ابتدایی و متوسطه طی

سالهای ۹۲-۱۹۹۱، به تجدید نظر محتوای دروس آموزشی و تکمیل توصیه های مکمل حضور افراد در

مراکز آموزشی منجر گردیده است. طی این تجدید نظر، دروس آموزشی به حداقل ۸ و حداکثر ۱۰ درس

در سطح آموزش متوسطه و کاهش محتوایی دروس مقطع آموزش ابتدایی، منتهی گردید. علاوه بر این،

محتوای درسی ویژه گروههای آسیب دیده، نظیر پروژه آموزش دختران باهدف حضور دختران کنیایی در کلیه سطوح آموزشی، متناسب گردیده است. در طول این پروژه، محتوای آموزشی پاسخگوی نیازهای جنسیتی دانش آموزان بوده و معلمین در حال خدمت نیز تحت آموزش برنامه های برابری جنسیتی جهت تبدیل به پرسنل راهگشای آموزشی، قرار گرفته اند. توسعه محتوی موضوعات آموزش غیر رسمی، نیز از جمله دیگر اقدامات به عمل آمده در راستای توسعه آموزشی کشور به شمار می آید. کتابها و ابزار آموزشی نیز در خصوص آشنایی دانش آموزان کنیایی با بیماری HIV (ایدز) در جهت جلوگیری از انتشار این بیماری در مراکز آموزشی کشور، انتشار می یابد. دریافت کمک هزینه های آموزشی از منابع و سازمانهای بین المللی (دولت هلند و انگلستان) در قالب پروژه SPED از جمله دیگر اقدامات به عمل آمده در راستای توسعه آموزشی کشور کنیا به شمار می آید. گسترش برنامه های آموزش غیر رسمی به منظور تحت پوشش قراردادن آموزش زنان و برقراری مساوات جنسیتی در حوزه آموزش، توسعه آموزش اجتماعی، اجرای برنامه های آموزشی خارج از مدرسه کودکان و جوانان، گسترش سواد آموزی همگانی، تقویت ساختار آموزش از راه دور و کاهش نرخ بی سوادی افراد بزرگسال از جمله دیگر اقدامات به عمل آمده در جهت نیل به توسعه آموزشی است. با شناسایی چالش های فوق، دولت کنیا به اجرای استراتژیهای متنوعی باهدف توسعه آموزش و قابل دسترس بودن آن برای کلیه کودکان واجد شرایط در کشور به شرح ذیل مبادرت نموده است:

۱- طراحی و ارائه برنامه های پایه آموزش و پرورش بین سالهای ۱۹۹۷ - ۲۰۱۰

۲- تاسیس کمیسیون بازرسی سیستم آموزشی توسط دولت طی سال ۱۹۹۸

۳ - طراحی و اجرای برنامه ریشه کنی فقر ملی بین سال های ۱۹۹۹-۲۰۱۵ و تشکیل کمیسیون

ریشه کنی فقر

توسعه آموزشی قرن بیست و یکم

اصلیترین رسالت نظام آموزشی کشور در راستای توسعه آموزشی کشور طی قرن ۲۱، تأمین و ارتقاء دسترسی برابر همگانی به برنامه های آموزشی درازمدت مناسب متناسب با موقعیتهای تربیتی به منظور نیل به توسعه اقتصادی، اجتماعی، ملی و فردی است. از این روی، به منظور به وقوع پیوستن این رسالت نیاز به تمرکز بر حوزه های مختلف آموزشی ضروری است.

سرمایه گذاری آموزشی

با وجود مواجهه کشور کنیا با فشارها و مشکلات اقتصادی گسترده طی دهه اخیر، ارزیابی گزارش جامتین بر سرمایه گذاری دولت کنیا و سازمانها و نهادهای بین المللی در راستای توسعه آموزشی کشور و افزایش موقعیتهای آموزشی برای کلیه شهروندان کنیایی به ویژه کودکان تاکید دارد.

نرخ هزینه های اختصاص یافته در جهت توسعه آموزشی بر مبنای میلیون پوند کنیایی طی سالهای ۱۹۹۰ الی ۱۹۹۱

۱۹۹۰/۹۱	۱۹۹۱/۹۲	۱۹۹۲/۹۳	۱۹۹۳/۹۴	۱۹۹۴/۹۵	۱۹۹۵/۹۶	۱۹۹۶/۹۷	۱۹۹۷/۹۸	۱۹۹۸/۹۹
۱۰/۰۹	۲۰/۲۳	۱۴/۶۶	۱۶/۰	۲۵/۹۴	۶/۲۷	۱۶/۹۷	۱۶/۰۶	۱۰/۷۰

اصول و اهداف آموزشی

از جمله مهمترین اهداف آموزشی کشور کنیا میتوان به موارد ذیل اشاره نمود:

۱- تامین امکانات آموزشی برای کلیه شهروندان کنیایی به عنوان اصلی ترین هدف دولت کنیا (

GOK) از زمان استقلال کشور طی سال ۱۹۶۳

۲- برخورداری کلیه شهروندان کنیایی از حقوق آموزشی بدون توجه به موقعیت اقتصادی- اجتماعی

آنان(بنابر ماده ۱۳۵ قانون اساسی کنیا مصوب سال ۱۹۹۷)

۳- بهره گیری از برنامه های آموزشی در جهت برقراری اتحاد ملی

۴- تجهیز جوانان به دانش ، مهارتها و تواناییهای پایه به منظور توانمندسازی آنان جهت ایفای نقش

موثر در حیات ملی

۵- بهره گیری از برنامه های آموزشی در جهت برطرف سازی نیازهای مالی و توسعه اقتصادی کشور

۶- بهره گیری از برنامه های آموزشی در جهت توسعه کامل شخصیت افراد

۷- ارتقاء اخلاق و عدالت اجتماعی، مسئولیتها و التزامات اجتماعی به واسطه معطوف داشتن توجه

بر برنامه های آموزشی

۸- پرورش آگاهی و تفکر ملت کنیا نسبت به سایر ملل

مدیریت آموزشی

سیاستهای مدیریتی

- عدم تاکید بر مهارتهای فردی مدیران مراکز آموزشی و مدارس به عوض توجه بر مهارتهای علمی و

مدیریتی این افراد

- آموزش مداوم مدیران و دیگر افراد دست اندر کار حوزه مدیریت آموزشی

- تقدیر از مدیران و کادر سیستم مدیریتی مراکز آموزشی و علمی کشور

نهادهای مرکزی آموزش

۱- بانک جهانی و وزارت آموزش که عهده دار مسوولیت تامین هزینه ها و اعتبارات مالی حوزه

آموزش و نظارت بر کیفیت و اجرای سیاست برابری جنسیتی در حوزه آموزش ابتدایی کشور می باشند.

۲- اداره مرکزی آمار که به ارائه آمارهایی درخصوص نرخ ثبت نامی دانش آموزان مقاطع مختلف

آموزشی، نرخ افت تحصیلی، نرخ هزینه ها و بودجه حوزه آموزش و مبادرت می نماید.

۳- کمیسیون آموزش عالی (CHE) که عهده دار مسوولیت فراهم سازی بازار کار برای فارغ

التحصیلان مراکز متوسطه، مراکز فنی و حرفه ای و دانشگاهی کشور است.

از جمله سازمان های تحت نظارت وزارت آموزش کنیا می توان به موارد ذیل اشاره نمود :

- کمیسیون آموزش عالی

- هیئت اعطاکننده وام تحصیلی به دانشجویان مراکز آموزش عالی

- بنیاد جوهر کیناتا

- انجمن کادر آموزشی

- انجمن آموزش کنیا

- انجمن آموزش استثنایی

- دایره ادبیات کنیا

- کمیسیون مالی سازمان یونسکو مستقر در کنیا

- مجمع ملی آزمونهای تحصیلی
- نهاد تولید تجهیزات آموزشی مدارس
- کمیسیون خدماتی معلمان

نهادهای بین المللی آموزشی

انجمن کنیایهای خارج از کشور (KCA)

- تامین وجوه مالی کافی برای دانش آموزان مقطع متوسطه
- تقبل بخشی از بدهیهای تحصیلی دانش آموزان مقاطع مختلف تحصیلی به ویژه مقطع متوسطه
- تشویق زنان جوان کنیایی به ادامه تحصیل
- صدور بیاناتی درخصوص انجام اقدامات آگاهانه به منظور جذب دختران و زنان کنیایی در تحصیل علوم در جهت غنای ارتباطات شغلی آنان و برطرف سازی اختصاص زمینه های محدود و معین آموزشی به آنان
- از میان برداشتن تعصبات ضد آموزشی در حوزه آموزش زنان

هزینه های آموزشی

سیاستهای تامین هزینه

- ۱- اتخاذ سیاست جذب کمکهای مردمی و اختصاص چنین کمکهایی به آموزش کودکان مناطق دورافتاده و روستایی توسط نهادهای منطقه ای آموزش
- ۲- اخذ شهریه تحصیلی بالاتر از دانش آموزان خانواده های مرفه جامعه با نوید به کسر مالیات کمتر از این افراد و اختصاص چنین هزینه هایی به دانش آموزان خانواده های بی بضاعت
- ۳- تشویق انجمنهای محلی به جمع آوری کتب و دیگر ابزار دست دوم آموزشی از فارغ التحصیلان مقاطع مختلف آموزشی و تشویق همگانی به بهره گیری از این امکانات
- ۴- اعطای بورسیه تحصیلی به دانش آموزان مستعد بی بضاعت توسط مسئولان محلی حوزه آموزش
- ۵- انتقال تمرکز مالی و تحصیلی از دانشگاههای دولتی به خصوصی و تشویق بخش خصوصی به سرمایه گذاری در جهت تاسیس دانشکده های خصوصی
- ۶- تشویق و هدایت شهروندان کنیایی به تحصیل در دانشگاه های خصوصی

هزینه های دانشجویی

- شهریه دانشجویان داخلی مراکز آموزشی به حداقل ۲۰۰۰۰ (شیلینگ کنیایی) و حداکثر ۴۱۵۰۰۰ (شیلینگ کنیایی) در سال بالغ می گردد. شهریه دانشجویان خارجی حداکثر بر ۳۰۰۰ (دلار آمریکا) در سال بالغ می گردد.

نهادهای تامین کننده هزینه های آموزشی

دولت کنیا در صورتی به پرداخت حقوق معلمان کلاسهای آموزشی مبادرت می نماید که کلاسها از حداقل ۵۵ دانش آموز برخوردار باشند. از والدین ادانش آموزان نیز انتظار می رود که به تدارک کلیه امکانات آموزشی دانش آموزان اعم از کتب درسی، تخته سیاه، اونیفرم مدرسه و هزینه های جانبی کلاسهای درس مبادرت نمایند. این در حالیست که تقبل چنین مسوولیتی برای اکثریت شهروندان کنیایی به ویژه روستاییان که از حق الزحمه هفتگی کمتر از قیمت کتاب برخوردار می باشند، غیر ممکن است.